

Uj LA

Taxa postali plătită în numerar conform
aprobării Dir. Gen. PTT No. 157.612/1934.

T. „Otthon” Írók és Hírlapírók köre
HUNGARIA, VII., Erzsébet-körút 9—11.

BUDAPEST

Főszerkesztő:
dr Paál Árpád

KERESZTÉNY MAGYAR POLITIKAI NAPILAP
V. évfolyam, 182 (1328) sz. * Csütörtök, 1936 augusztus 13

Főmunkatárs:
dr Gyárfás Elemér

A spanyol hadiipartelepek a felkelők kezén vannak

A felkelők elfoglalták Tolosát. — Mola tábornok érdekes nyilatkozata

Sevillából jelentik: A fölkelők a francia határ közelében, Iruntól néhány kilométerre, megtámadták a kormánycsapatok állásait. Céljuk ezzel az, hogy megszakítsák az összeköttetést Irun és San Sebastian között. Az ütközet nagy ágyutűzzel kezdődött, majd gépfegyverlúzzal folytatódott.

A Havas hendaye-i jelentése szerint a fölkelők elfoglalták Tolosát, mely 20 kilométerre van San Sebastiantól.

A kormánycsapatok ezzel szemben Saragossa környékén indítottak támadást két falu ellen.

Mola tábornok az északi hadszíntér fölkelő csapatainak főparancsnoka kedden a főhadiszállására érkezett külföldi újságíróknak

kijelentette, hogy valótlanak azok a hírek, mintha a fölkelők Olaszországgal és Németországgal megállapodást kötöttek volna. Teljesen légből kapottnak jelentette ki azt a hírt, mintha valaha is szó lett volna Malorta és Ceuta idegen kézre való átengedéséről. Ilyesmire senki sem gondol. A polgárháború Spanyolország belügye.

Cáfolta Mola tábornok azt is, mintha német hajók látnák el a fölkelőket lőszerrel. Erre nincs is szükség, mert a spanyol hadiipari telepek csaknem kizárólag a fölkelők kezén vannak. Ami pedig azt illeti, hogy német hadihajók vannak a spanyol vizeken, ez a tény semmit sem jelent, mert angol, francia és olasz hajók sokkal nagyobb számban horgonyoznak a spanyol partok mentén.

Egy angol újságíró szerint Madrid, Barcelona és Bilbao nem sokáig tarthatja magát

Londonból jelentik: A Daily Mail munkatársa beutazta a spanyol csatatereket. Megállapítása szerint Madrid, Barcelona és Bilbao már nem sokáig tarthatja magát. Franko tábornoknak sikerült jól felfegyverzett, fegyelmezett csapatokat szállítani Marokkóból az anyaországba. Ezenkívül a fölkelőknek nagy bombavető repülőgépeik vannak, amelyek kitűnően működnek.

Franciaországból 15 repülőgép érkezett Barcelonába.

Barcelonából jelentik: Kedden ideérkezett 15 francia repülőgép, amelyeket a kormány megbízottai rendeltek Párizsban. A hét folyamán még további szállítmányokat várnak.

Xavier Vallat, francia jobboldali képviselő. Interpellációt jegyzett be a kamarában a Spanyolországba irányuló francia bombavető vadászrepülőgép-szállítás miatt.

Anglia nem ad repülőgépet a spanyol kormánynak.

Londonból jelentik: Az Evening Standard szerint spanyol kormánykiküldöttek Angliában hadirepülőgépek vásárlására folytatnak tárgyalásokat.

A kormány megbízottak egyes modern típusú hadirepülőgépekért 1000 dollárral magasabb árat ígérnek a rendes eladási árnál. Ezek a gépek különösen alkalmasak bombák nagy távolságra való szállítására. A tárgyalások eddig kevés eredményre vezettek.

A párizsi spanyolok megszállták a spanyol követség épületét.

Párizsból jelentik: A Párizsban és környékén élő baloldali érzelmi spanyolok — összesen 70 ezren — 15 főnyi bizottságot választottak, mely megszállta a párizsi spanyol nagykövetség épületét és szigorúan ellenőrzi a követ munkáját.

A kommunisták menőlték a „csodakapust”.

Budapestről jelentik: A Sporthírlap jelentése szerint Plattkó József, az egykori világhírű magyar futballkapus, aki trénerként működik Barcelonában, levelet írt Budapestre. Ebben közölte, hogy a kommunisták kivégezték Zamora Ricardót, a híres spanyol csodakapust, akit ellenforradalmi tevékenységgel gyanúsítottak. Hasonló sors érte Pena 2-öt, az „FC Madrid” kiváló játékosát.

Az angol király jachtja a jugoszláv partok mentén

Az angol hadügyminiszter Velencébe érkezett

Rómából jelentik: Duff Cooper angol hadügyminiszter Montecarlóból szerdára virradó éjszaka Velencébe érkezett. A hadügyminiszter valószínűleg csatlakozik az angol király meghívására a „Nahlin” jachton lévő társasághoz.

Belgrádból jelentik: Az angol király jachtja kedden este visszatért Rabra és a várostól nagyobb távolságra horgonyt vetett. A király vacsora után rádiózene mellett táncolt; a tánc-

ban — mely éjjelig tartott — kilenc pár vett részt. Szerdán reggel a jacht angol matrizái partra szállottak és a városban nagyobb bevásárlásokat végeztek. A jacht később Obrovác irányába továbbhajózott.

A londoni jugoszláv követ Cirkvenicába érkezett, ahol nyaralója van. Az angol király hír szerint Cirkvenicán át utazik a plitvici vízesés megtekintésére.

Európai vita a semlegességről

Egész Európát átjárja az érdeklődés, hogy a spanyolországi nemzeti és nemzetközi irányok hívei közötti nagy küzdelem hová dől el, ki kerül fölé. Az érdeklődés azonban nemcsak annyiból áll, hogy a szemlélők kisebb-nagyobb-foku kíváncsisága nyilvánul meg általa, hanem ez az érdeklődés a legnagyobb európai államok hatalmi érdekeivel is van összekötve. Nemesak érdeklődés, de érdek, gyakorlati érdek is van benne; politikai és gazdasági irányok összeszövődése, s egymásba futó, egymást növelő, vagy egymást visszaszorító sok hatása. A legnagyobb európai államoknak ez az érdekeltsége természetesen megmozgatja másutt is mindenütt a közvetett érdekeltségeket. Ha már most ezek a gyakorlati és hatalmi, politikai, gazdasági kapcsolatok bevonódnak a spanyol belháború egyik vagy másik felének a támogatására, abból igen természetesen Európa két részre szakadásának, s e két rész háborus fölfordulásának a veszélye állhat elő.

Franciaország, a spanyolok legközvetlenebb szomszédja érezte meg ezt az új világháborus veszélyt leghamarabb. Tehát ő is tette meg az első lépéseket úgy a spanyol tengervidéken közvetlenül érdekelt többi két állammal: Angliával és Olaszországnal, majd azután a másodsorban szóbajövőknel: a német, a belga, a portugál és az orosz kormányoknál, hogy közösen semlegességi köteletséget vállaljanak a spanyol belháború tekintetében. Franciaország kezdeményezése elvileg mindenütt jó fogadtatásra talált, azonban egyúttal olyan kérdések is vetődtek közbe, mely az elvi tisztázást is megnehezítik, s így a további gyakorlati lépéseket annál nehezebbé teszi. Először maga a „semlegesség” fogalma is vitába került, mert a madridi kormányhoz irányzat tekintetében közelálló pártirányok felfogása az, hogy semlegességet csak államok és államok közötti küzdelemben lehet vállalni, s nem egy államon belüli két küzdőfél között. „Semlegesség” vállalásával elismernek, hogy nemzetközi jogilag a spanyol fölkelők egyenlő felek a spanyol állam hivatalos kormányával.

Tehát a „semlegesség” fogalma helyett megszületett a „benemavetkezés” fogalma, azonban etekintetben sincs teljes egyetértés a különböző államok között. Az egyik francia jobboldali lap szerint a semlegesség fogalma körüli töprengés nemhogy tisztázta volna a légkört, sőt mégjobban elsötétítette. A tényleg semlegességgént ható megegyezés további gyakorlati kivitelét aztán mind több egyéb nehézség akadályozza. Ezek a nehézségek nemcsak abból támadnak, hogy a feleknek a nemzetközi jogi szabályok tekintetében más és más a felfogásuk. Az akadályok további oka az is, hogy Spanyolország a mai állapota szerint a kettősülés különleges helyzetében van, s hogy másrészt a semlegességről tárgyaló államoknak egymással ellentétes a kormányzati rendszere.

Spanyolországban a gyors katonai döntés elmaradása miatt a dolgok úgy állanak, hogy nem lehet azt a felfogást fenntartani, mintha egy országtöbbséggel rendelkező kormány, s egy fölkelő kisebbség állana egymással szemben. Spanyolország ma két táborra szakadt ország, ahol két hatalom bírkózik egymással. A helyzet egészen hasonló a múlt század hatvanas éveiben lefolyt amerikai polgárháborúhoz.

Mikor Anglia és Franciaország az Egyesült Államokban az északiak (a rabszolgaság eltörlői) és a déliek (a rabszolgaság fenntartói) pártját külön-külön hadviselő felekként elismerte. A spanyol helyzet ilyen hasonlóságában a hadiszer-szállítás egyik vagy másik fél részére nem a belügyekbe való beavatkozást jelenti, hanem a nemzetközi jog által előírt semlegesség megsértését.

Olaszország ilyen szempontból nézve kérdéseket vetett föl, hogy vajjon a vállalandó semlegességgel összeegyeztethető-e, ha a hivatalosan semleges államokban pénzügyítés, önkéntesek toborzása, népgyűlések sorozata és sajtóhadjárata folyik a spanyol küzdőfelek egyike, vagy másika javára. Az olaszok etekintetben utaltak a kommunista internacionáléhoz és a népfreontos internacionáléhoz tartozó pártokra, melyek úgy Franciaországban, mint Oroszországban nagy mozgósításokat indítottak a madridi kormány mögött álló kommunista és anarchista elvtársak javára. Ha ez egyik fél javára szabad a kimondott semlegesség esetén is, akkor a másik fél javára se lehet tiltott. Vagyis a névleges semlegességet mégis fölvaltja a különböző államok különböző irányzatának a tényleges beavatkozása és egymással való hadviselése a spanyol területen. Lehet-e ilyen tágan értelmezni a semlegességet?

Igen érdekes, hogy Anglia sajtója az olasz kérdést egyszerűen a közös megegyezés késleltetésének kívánja tekinteni. Együttal azonban kifejti, hogy az angol közhatalom nem tud olyan semlegességet magára vállalni, mely a magánosokra rótt fegyverszállítási tilalmat, aztán a népgyűlések, a sajtóbeli megnyilatkozások és a pénzügyítések tilalmát is magában foglalja. Így tehát Anglia nem hajlandó a túlmesszi menő semlegességet vállalni. Viszont Franciaországban a külpolitikai félhivatalos, a „Le Temps” a messzimenő semlegesség elfogadását is lehetőknek tartja, ha a többi államok is hasonló kötelezettséget vállalnak. A lap kifejezetten „egyik fél”-ként fogja föl a madridi kormányt is és számba veszi, hogy az ő számára is eltiltandó minden magánjellegű segítségnyújtás a francia földről. A radikális szocialisták lapja, a „Quotidien” még tovább megy egy lépéssel: „Kerüljük el, — mondja, — hogy ürügyet szolgáltatassunk más államoknak olyan segítségnyújtásokra, melyekkel magukéva teszik a spanyol karlisták ügyét.”

A francia jobboldaliak egyik népszerű lapja, a „Le Petit Bleu” az olaszok által tett kérdésekről írván, következőket mondja: „A kérdést

nagyon helyesen vetették föl. Lehetetlen, hogy a külföld meg ne lepődjék a kétarcúság miatt, mikor kormányunk hivatalosan a semlegességet hirdeti, viszont mégis nekiszabadult mozgalom van a haladéktalan közbeavatkozás érdekében, s ezt olyanok vezetik, akik a kormányt magukénak követelik s akiket a kormány is magáénak követel. Jouhaux Leó ur népgyűlésen beszélvén, a beavatkozás lángoló apostolaként jelentkezett és kijelentette, hogy a spanyol eseményekkel szemben „egyetlen öntudatos munkás se lehet semleges.” Nos, az „Általános Munkás Szakszervezet” főtitkára (Jouhaux) hivatalos személyisége az államnak, amint azt a mostani francia népfreontkormány föl fogja. Maga Salengro belügyminiszter kifejezte tegnap a képviselőházban, hogy az „Általános Munkás Szakszervezet” és a kormány között mindennapos összeköttetés van és legbensőbb együttműködés. Tudni kell tehát, hogy államunk a komintern egyik fiókja lett-e, vagy pedig ezentul is az a Franciaország marad, mely nemzetközi kötelezettségeit leg gondosabban megtartja.”

A francia „négy nagy” egyike, a „Le Journal” a messzimenő semlegesség kérdéséről szintén figyelemreméltó állásfoglalással beszél. Azt mondja: „Ez a pont még végtelenül

kényes. A szervezetek szerepéről van szó, melyek kinőttek a kormányok tekintélye alól, sőt gyakran maguk lettek az urak a kormányokon. Az eset különösen szembetűnő Oroszországban, hol a kormány mögött, mely legszigorubb korrektséggel igyekszik az ügyeket vinni, — a tényleges hatalmat a mindenható „Harmadik Internacionale” gyakorolja. Milyen semlegességet lehet várni ettől, amelyik elrendelte a kommunisták keresztes hadjáratát; amelyik valóságos adót vetett ki, hogy hadialapot létesítsen a spanyol népfreont javára, — s amelyik önkéntes hadsereget is toboroz. Ez az annyira jellegzetes beavatkozás vajjon összeegyeztethető-e a semlegességgel?

Igy folyik az európai vita a semlegességről. E vita mögött pedig az a helyzet áll, hogy nemzeti erők és nemzetközi hatalmi szervezkedés irányai kerültek egymással szembe. A nemzeti erőknek önmagukban való kifejlődésével a semlegesség elve gyakorlatilag is összeegyeztethető. A nemzetközi erők azonban lényegükben hordják a mindenüvé beavatkozás akarát. Egy semlegesíthető és egy nem semlegesíthető irány áll tehát egymással szemben. A kettő küzdelmében tehát a semlegesség csak akkor tud majd gyakorlatilag érvényesülni, ha a nemzeti erők uralma kerül fölül.

A tg-muresi „Székely Hét” ősi székely lakodalom bemutatásával kezdődik

A mercurea-ciuciak háromszáz szereplővel mutatják be a lakodalmat

Mercurea-Ciuc. Saját tud. E hó 23-án nyílik meg a „Székely Hét” Târgu-Mureşen, melyre a négy székelyeklakta vármegye versengve készül a székely múlt és jelent népi értékeinek bemutatására, hirdelve ezzel ennek a népnek az életvalóságát. Ciuc megyéből Gál Ferencné gheorgheni úriasszony és Vámszer Géza mercurea-ciuci főgimnáziumi tanár buzgólkodnak a ciuci népművészet és háziipar minél színesebb, pompásabb felvonultatásával. Dr Hirsch Hugóné, Mercurea-Ciucról, a „Székely lakodalmi népszokások”-at fogja bemutatni. A nép lelke, életfelfogása, szelid életörömök ötleletes vídamsága csendül ki a székely lakodalom bemutatásával elhangzó ősi rigmusokból. Benne él maga a székely nép izlésével, multjának másfélezer éves kultúrájával. Öseröktől duzzadó ősi dalokat, táncokat és népszokásokat

mutatnak be. A háromszáz szereplőt foglalkoztató színes, mozgalmas, gyönyörködtető székely lakodalom, a „Székely Hét” egész estét betöltő ünnepi megnyitója a református kollégium udvarán felépített hatalmas, hangszórókkal és hangerősítőkkal, reflektorokkal felszerelt szabadtéri színpadon lesz. A színpad galambugos székely kapuval épült háttér a Hargita hegyvonulatai alatt mosolygó székely falurészlet.

Esténként a dr Hirsch Hugó kórházi főorvos virágos kertjében folynak a próbák. Dr Hirschné irányításával, melyben segítő társa özv. dr Filep Sándorné édesanyja és Száva József tanár. A hatóságok az engedélyt már megadták és így semmi akadály annak, hogy a székely néplélek ötleletes, színes és hangulatos ünnepi játéka bemutatásra kerüljön.

Elégedetlenek

Írta: Gondár Aranka

Szürke, unalmas reggel kezdődött a hét. Az égen nyúlott, formátlan felhőbuckák lökdösődtek. Napot már nem lehetett három napja látni. Ha nehéz, préselt meleg nem feküdt volna az emberek mellére, novembernek érzett volna a hangulat. Pedig július volt. Annak is csak a közepe.

A bankba egymásután szállingóztak a tisztviselők. Legelőször a pénztárnok érkezett. Kényelmes, lassú mozdulatokkal ült le az íróasztala mellé. Benyúlt a zsebébe, egy tíz fillérest kotorászott elő és elküldte a szolgát a reggeli újságért.

— Hátha kihúzták — mondta maga elé.

Aztán a cégvezető jött. Hosszú, nyúlott alakját álmosan toltá be az ajtón. Köszönt, a kalapját felakasztotta a fogastra és egy már nem éppen tiszta szarvasbőrrel törülgetni kezdte a szemüvegét.

— Mindíg a kisasszony az utolsó — nézett a pénztár felé.

— Ráér — mondta nagy nyugalommal a pénztárnok. — Ha valamikor, hát most ráér. Egész nap nem lesz ügye más dolgunk, mint egymást nézni. Ekkora dologidőben más gondja van a parasztnak, nem a kamatfizetés.

— De a rend... — elharapta.

Belépett a kisasszony.

Lassan mozgott, akár a pénztárnok. Megállt az íróasztala előtt és hogy elnyomja az ásitását, apró kis ütésekké veregette a száját.

— A vezér nincs még itt? — pillantott a be-

— Nincs. Ma nem is jön be. Györbe ment.

— Ó, — mondta a kisasszony és a ridiküljéből kis manikürkészletet vett elő — ha ezt tudom, nem siettem volna ennyire.

— Nem mondhatnám, hogy valami nagyon sietett. — A cégvezető föltekintett a szemüvegét. — Negyedkilenc lesz öt perc múlva.

— Es? — A kisasszony felhúzta a vállát. Nagy ügybuzgalommal kapargatta a körmei köré lerakódott kis szappanpor karikákat. — Valami baja van talán? — kérdezte.

— Bajom? — A cégvezető nagyot nyelt. — Miből gondolja, hogy bajom van?

— Hát csak! Hogy ilyen zsémbes. Már korán reggel!

A cégvezető halántékán kis piros folt gyuladt ki.

— Kikérem...

A szolga jött. Az újságot hozta.

— Na — sietett a pénztárnok közbevágni — most elvállik, hogy mehetünk-e nyaralni vagy se?

A cégvezető sötét arccal odaállt a háta mögé. A válla fölött belenézett az újságba.

— Mennyi is volt a száma?

— 22222.

— Huszonkettőezer... igen... ott... — Vékony, csontos kezével lecsapott az újságra, hogy az zizegve esett az asztalra a pénztárnok kezéből. — Ott, ott láttam!

Félkönyökre feküdtek mind a ketten.

A kisasszony elkeseredetten nézett ki az ablakon.

— Ez már mégse járja, — mondta csak úgy hangtalanul — amilyen hangot ez az ember megenved magának. Ha ez így megy, legközelebb úgy kiabál velem, mint egy kocsis.

A szeme szárazon égett. A szegény özvegy anyjára gondolt, a három testvérére, a nyolcvan pengős havi fizetésére és az egyetlen stop-polt sarkú harisnyjára.

— Meghalni, milyen jó volna meghalni!

— Nem az volt — hallatszott a kassza felől.

A cégvezető a derekát igazgatta helyre, a pénztárnok meg a szemét türkölte.

— Nem is hittem én azt — mondta. Pedig még a keze is remegett az izgalomtól. — Hogy kihúzzák nekünk? Nincs nekünk olyan szerencsénk.

Elnéztek egymás mellett. A pénztárnok ki az utcára, a cégvezető a barna-fehér csikó szobafalra.

Koldus zörgött be az ajtón.

— Könyörgöm alássan...

A kisasszony íróasztalának egyik fiókjában tartották a szegények pénzét. Kivett belőle négy fillért. Odaadta.

A koldus megköszönte, aztán kiódalgot.

— Ez, — mondta a pénztárnok és utána nézett a koldusasszonynak — ez fiatal korában a legszebb leány volt az egész városban.

Nem válaszolt rá senki.

A kisasszony a postával babrált, a cégvezető meg zsebregyűrt kézzel, nagy léptekkel mérte a szobát.

Kint szél kerekedett. A bank előtti fiatal akácfák összesűgtak és megrázták a leveleiket. Hangos koppanással kövér esőcsepp gurult végig az üvegajtón.

— Az idegemre megy ez az idő — mondta a cégvezető és a két kezével végigtűsült kopaszodó fején. — Valamit tenni kellene!

— Pénztárnok úr — szólta hátra a kassza.

Egy repülő vizontagsági Csehszlovákiában és Ausztriában

Kétszer kényszerleszállást végzett
és mind a kétszer megszökött

Prágából jelentik: Alfonz spanyol király
angliai látogatója, Owen Cathart Jones szökése
óta 24 óra sem telt el és kedd délután ismét
megszökött Csehszlovákiából egy lefoglalt re-
pülőgép pilótája. Egy holland pilótakapitány
repülőgépén egy hölgy társaságában Rotter-
damból repülő-kirándulásra indult és kedden
délelőtt Pöstyén felé vette útját. Pöstyénben
azonban csak katonai repülőtér van és csak a
prágai nemzetvédelmi minisztérium engedélyé-
vel lehet ott leszállni. A holland repülőkapitá-
ny ezt nem tudta és egyenesen Pöstyénbe re-
pült, ahol a repülőtéren leszállt. Erre a cseh
katonai hatóságok, annak ellenére, hogy a re-
pülőkapitány iratai rendben voltak, lefoglalták
a gépet és megtiltották a továbbrepülést. A pi-
lóta azonban hirtelen beugrott a gépbe, indít-
t, fölszállt és visszarepült Bécs irányában.

Cathart kedden Innsbruckban kényszerle-
szállást végzett, mert elfogyott az üzemanyaga.
Mielőtt a hatóságok beavatkozhattak volna,
Cathart kisietett a pályaudvarra s fölugrott a
párizsi gyorsra. Otthagytott repülőgépét lefog-
lalták.

Cathart különben az Anglia—Ausztrália
közötti távrepülésben annakidején világrekor-
dot állított fel.

Veszedelemesen balfelé toló- dott Amerika munkássága

Egymillió munkás hagyta ott a szak-
szervezeti szövetséget

Washingtonból jelentik: Az Egyesült Ál-
lamok munkássága körében veszedelemes elto-
lódások mutatkoznak szélső baloldali irányban.
A nagy amerikai szakszervezeti szövetség ket-
tészakadása is erre vezethető vissza. Több, mint
egymillió szakszervezeti tag hagyta ott a szö-
vetséget. Ezek a szélső baloldali irányzat hívei
s a szélső radikális John Lewis vezetése alatt
állanak. Lewis följárólta támogatását Roose-
velt elnöknek a választásokra, azzal a feltétel-
lel, hogy az elnök forradalmi irányzatú törvé-
nyeket fog hozni.

hoz. Közben szisszent, mert a reumás lábába
belenyilalt a fájás. — Legyen szíves, pénziár-
nok úr, adja csak ide a hátralékos váltókat.
Rendet ütök köztük. Sok szemét semmire-
kellője! Pénzt fölvenni! Azt igen. De kamatot
fizetni? — tüzelte magát szinte jólesően az in-
dulatba. — Na majd adok én nektek!

— Kisasszony, — fordult ellenségessé ke-
ményült hangon hozzá — hagyja, amit most
csinál és írja, amit diktálok.

A kisasszony nyelt egyet. Azt akarta mon-
dani, hogy kicsit másmilyen hangon is
mondhatná ugyanazt. De közben eszébe jutott,
hogy a minap azt beszélték, hogy ötven pengő-
ért is kapnának a helyébe annyi leányt, ahá-
nyat csak akarnának és nem szólt egy szót se.
Leült a gép mellé. A cégvezető a gondolatait
igyekezett összeszedni. Kinézett az ablakon.

Az ég szürke volt és mondhatatlanul szo-
morú. Napok óta hordta már egyszínű ruhá-
ját és nem tudta leveleközni.

— Eppen mint én — a kisasszony lehaj-
totta a fejét agyonmosott kis fehér blúzára és
úgy várta a diktandót.

... Felszólítjuk, hogy folyó hó 15-én lejárt
P 300.— értékű váltóját legkésőbb három na-
pon belül pénziárunknál annál bizonyosabban
rendezni szíveskedjék, mert ellenkező esetben
kénytelenek leszünk követelésünknek bírói
úton érvényt szerezni.

— Brrr... — mondta magában — mi-
csoda szavak!... Annál bizonyosabban, meg
bírói úton...

De azért csak írta. Egyiket a másik után.
Máskor, ha a felszólítólevelekre került a
szor, a legválogatottabb mentéseket tudta fel-

AZ ORVOSOK KEZEI

RENDELNEK URODONAL-T

amely mindég kitűnő eredményeket ad. A Tudományos Akadémián és az Orvosi Akadé-
mián tudományos értekezések méltatták. A legmagasabb Egészségügyi Tanács ajánlása,
folytán a Tengerészeti Minisztérium is bevezette használatát

Más készítmények fölötti fölnyö abban áll, hogy hatása tökéletes és sok oldalú.

1. Hugysav ellen, amelyet likezd, felold és eltávolít 37-szeresen nagyobb erővel mint a Lithiné
2. Bármilyen természetű mérgező anyag ellen, amelynek mérgező hatását megszünteti és amelyet kihajt a szervezetből
3. Nagyon nagy vérnyomás megszüntető és fertőtlenítő hatása van, amelyel a májra, a vesékre és az összes többi szervekre hat
4. Szabályozza az erek vérnyomását és feszültségét, valamint az általános vérkeringést.
5. Regenerálja a szerves sejteket.

Az URODONAL-t mindég eredményesen ajánlják: Reuma, migrén, köszvény, ischias, idegyulladás, vesekő, epekő, vesehomok, beteges kövéréség, bőrbetegségek és érzéketlen zavarok esetében.

CHATELAIN KÉSZÍTMÉNY

MEGRIZHATÓ MÁRKA

KAPHATÓ GYÓGYSZERTÁRSÁBAN ÉS DROGÉRIÁKBAN

Az angolok kezére kerül a Tigris-folyó mentén levő 40 ezer négyzetmérföldnyi petróleumvidék

Londonból jelentik: A Mosul-vidéki petro-
leum-vállalatok között nagyjelentőségű tárgya-
lások folynak, amelyeknek sikere esetén angol
ellenőrzés alá kerül a Tigristől nyugatra elte-

rülő 40 ezer négyzetmérföldnyi petróleum-vidék. Ez a terület jelenleg az Irak Petroleum
Company birtokában van. Az iraki petroleum-
társaság most felajánlotta a terület átadását a
Mosul Oil-Fieldnek.

hozni az adósok javára.

Egyszer a direktora meg is jegyezte: — Mit
gondol, kedves kisasszony, jótékonyági intézet
vagyunk mi, vagy bank? Mi idegen pénzeket
kezelünk. Ilyen jó szívvel lehet szegény-
konyhán, de nem bankban boldogulni. — Azért
mosolygott és egy alig látható fejbőlintással
mindent jóváhagyott.

De most? Másokat védjen, amikor őt is
bántják? Szinte kegyetlenül húzta fel a vállát.
A szája keserű volt és olyan pontokat vágott a
mondatok végére, hogy csaknem átszakadt a
papiros.

Egy paraszt nyitott be az ajtón. Hangos dí-
csértességgel a száján és nagy zsírfoltos váltó-
val a kezében. Aztán meg egy úrféle.

Fölsálltak mind a ketten. Ő a paraszttól
vette el a váltót, a cégvezető meg az úrtól a be-
tétkönyvet.

— Hogyan néz ki ez a váltó? — mondta és
igyekezett megkeményíteni a hangját — mintha
malacok alól húzkodták volna ki!

— Na nem éppen. — a parasztnak békítő-
leg gömbölyödött a képe — csakhogy amikor
az asszony aláírta, hát éppen zsíros volt egy
kicsit a keze.

— Máskor — mondta a kisasszony és mint
éles kövek pattogtak ki a szájából a szavak —
ha máskor ilyen váltót hoz, hát egyszerűen nem
fogadom el. Megértette?

— Meg — mondta a paraszt csendesén,
egy kis elborulással a szemében. Rántott egyet
a nadrágszíján és arra gondolt, hogy ugyan mi
történék, ha észrevétlen, lassan átnyúlna az
íróasztal fölött és a két erős kezével megrázná
ennek a leánynak a nyiszlett két vállát.

Közben elkészült a váltó. A betétkönyv is
A felek elmentek, magukra maradtak.

— Folytassuk, — mondta a cégvezető.

— Mészáros Márton, na — gondolkozott
hangosan — ennek már nem is írunk. Hallatlan
negligentia, amivel ez a nyomorult népség él.
Két hét halasztás, aztán még kétfő és nem jön.
De majd elbánok én velük! — Kivette a váltót
a tárcából és félreletette. — Ez perlésre megy —
mondta és fűjt egyet.

Valaki kocogott az ajtón.

— Ez pénzt kér — mondta ki a gondolatát
a pénztárnok. — Aki kocog, mind kér.

— Jókor — válaszolta a cégvezető. — A
községnek szombaton 10.000 pengőt kell a be-
tétjéből visszafizetnünk. A héten nem folyósít-
tunk senkinek.

Vékonydongájú, száradtbőrű kis tót óvako-
dott be az ajtón. Zsíros, lapos, gömbölyű ka-
lapját egyik kezéből a másikba tette és csosz-
szanva állt meg a cégvezető asztala előtt.

Nyitott ingén keresztül kilátszott szőrös,
szűk melle és ahogy a féloldalára vetett nyomo-
rult mondurja megcsúszott, előviggyant a me-
zítelen karja. Az egyik ujjá hiányzott az ingé-
nek.

— Mi tetszik? — lökte fel a szemüvegét
homlokára a cégvezető.

— Tekintetes úr, — az ember hangja aka-
dozott — csak azt gyűttem jelenteni, hogy a
kamatot még mindig nem tudom megfizetni.

— Mikor járt le a váltója?

— Az, kérem, még a múlt hónap végén.

— Még a múlt hónap végén?

— Igen kérem. De itt benn jártam. Már
kétszer is itt benn jártam. A kisasszonyt ker-

A gabonaértékesítési hivatal emeli a búza árát

Bucuresti. Saját tud. A gabonaértékesítési hivatal elhatározta, hogy a gabonának 35.000 leire esett árát 40.000 leire emelje, miért is rendeletet adott a termelési központi szövetkezetnek és a mezőgazdasági értékesítésnek, hogy vagononként 40.000 leiert vásároljon gabonát.

A Nemzeti Parasztpárt vezérei új kormánybuktató tervet próbálnak kidolgozni

Bucuresti. Saját tud. A Nemzeti Parasztpárt vezető politikusai a héten visszaérkeznek az országba s a hét végén értekezletet tartanak Sinaian, amelyen különösen az egyéni akciók ellen fog újabb állásfoglalni a pártvezetőség s a kormánybuktató küzdelem újabb haditerveit dolgozza ki.

Vörös zászló 12 francia vontató gőzösön

Párizsból jelentik: A le havrei kikötőben bérvieszály támadt az egyik vontató gőzös társaság igazgatója és a munkások között. A munkások nem fogadták el a kedden hozott döntőbírósi ítéletet. A hajók legénysége tizenhét vontatógőzöst megszállt és az árbócokra kitűzte a vörös zászlót.

Röpiratokkal harcol egymás ellen az Universul és a Dimineata

Amin ma Bucuresti lakossága mulat

Bucuresti. Saját tud. A kormány tudvalevőleg betiltotta az Universul és Dimineata egymás elleni sajtóhadjáratát. A küzdő felek új harci eszközöket kerestek s amint az Universul mai száma írja, a Dimineata hasábjai helyett most röpiratokban jelennek meg a jobboldali sajtó s különösen az Universul és Stelian Popescu elleni támadások.

Egy ilyen röpirat követeli az Universul igazgatójának a bebörtönzését. Egy másik broszúra ötletes fogással igyekszik a jobboldali közönség nyilvánosságát megszerezni magának. A címlapon ez olvasható: „Hogyan kell érteni az antirevizionizmust? Irta Stelian Popescu. Az Universul részvénytársaság kiadása. 1936.” S mingyárt a következő oldalon: „Világ proletárjai, egyesüljétek!” és hasonló baloldali felhívások. A következőkben pedig, amint az Universul ismerteti, sorakoznak azok a vádak, amelyekkel a sajtóhadjárat folyamán Stelian Popescut és az Universult illették.

Kiutasították Csehszlovákiából Grieger volt magyar képviselőt. Budapestről jelentik: Grieger Miklós apát, volt magyar képviselőt a napokban Kőrmöcbányára utazott, súlyos beteg haza meglátogatására. Háromnapi ottartózkodás után a kőrmöcbányai rendőrségre idézték, majd miután alaposan kikérdezték tartózkodásának céljáról és politikai nézeteiről, kijelentették, hogy azonnal el kell hagynia Csehszlovákiát. A csendőrök kísérték a határig, a kiutasítás okát azonban nem közölték vele.

OLIMPIA

— Lapzártakor jelentik —

Szerda délelőtt kezdődtek meg a hardvívás előmérkőzései. A kardcsapatversenyben Magyarország a dánokkal és a belgákkal került egy csoportba. Első mérkőzésen Dánia volt az ellenfele. A magyar vívók 16:0 arányban győztek.

A 100 méteres hátuszás előfutamaiban a magyarok sorra kiestek. Lengyel és Erdélyi ugyanis ötödik, Gombos a negyedik helyen végzett.

A női műugrás küzdelmei befejeződtek. Olimpiai bajnok: Gestring (US), 2. Rawis (USA), 3. Pointon (USA).

Bécsi mintavásár

1.36 szeptember 6-tól 12-ig.

Műszaki- és gazdasági kiállítás szeptember 13-ig.

Közép-Európa nagyvására

Kiállítók 18 államból.

Bevásárlók 70 államból.

Különleges kiállítás!

Brit-Indiából, Franciaországból, Hollandiából, Olaszországból, és Magyarországból.

Jelentékeny utazási kedvezmények a romániai, jugoszláviai, csehszlovákiai, magyar és osztrák vasutakon, a Dunán, Fekete-tengeren, nemkülönbön a légi forgalomban. Utlevélvizum nincsen. Vásárigazolvánnyal és utlevéllel Ausztriába szabad határátlépés. Csehszlovákián keresztül utazóknak nem kell átutazási vizum. A magyar átutazóvizumot a vásárigazolvány felmutatása mellett a határnál lehet megszerezni. Mindennemű felvilágosítással, nemkülönbön vásárigazolvánnyal (ára 150 lei) a Wiener Messe A. G. Wien VII. szolgál. Ezek beszerezhetőek még a képviselőteknél is, így:

ORADEAN: „Europa“ Organizația Națională Română de Voiași și turism, Bulevardul Regele Ferdinand 9 és

„Wagons-Lits / Cook S. A., Bulevardul Regele Ferdinand 2. cégeknél

Kedden megint nagy marokkói csapatokat szállított partra Franko tábornok

A felkelők 55 kilométerre Madridtól csatát nyertek s várost foglaltak. — Halálra ítélték és kivégeztek két tábornokot

Londonból jelentik szerdán délelőtt: A Daily Telegraph tudósítója szerint Badajoz és Las Arenas északnyugati spanyol városok a felkelők kezébe kerültek.

Az angol sajtó szerint a spanyol polgárháború súlypontja Dél-Spanyolországban van. A Linea város körül. A kormánycsapatok itt akarják feltartóztatni a partraszállított marokkói csapatok továbbvonulását Madrid felé.

Franko tábornoknak kedden ismét sikerült nagyarányú marokkói csapatot partraszállítani. La Linea környékén döntő harcok folynak.

Lisszabonból jelentik: A portugál rádióklub jelentése szerint a felkelők elfoglalták Guadalará várost, amely 55 kilométerre van Madridtól.

A felkelők 19 repülőgépe bombázta a Som-

mosiera hagyóncot és lelőtt két kormányrepülőgépet. Egy másik felkelő hadoszlop elfoglalta San Rafael és Estinát.

Sarragossánál a kormány súlyos vereséget szenvedett.

Madridban kivégeztek két tábornokot.

A madridi kormány tagjai kedden többszörös minisztertanácsot tartottak. A minisztertanács, hír szerint elhatározta, hogy nem terjeszti be kegyelemre a köztársasági elnökhöz Godet és Buriel tábornokokat, akiket kedden este itél halálra a forradalmi törvénysek. A két tábornokot azzal vádolták, hogy ők szervezték meg a felkelők ellenforradalmát.

Egy későbbi jelentés megerősíti, hogy Godet és Buriel tábornokokat szerdán reggel 1 órakor a mont-juichi erőd árkában agyonlőtték.

Olaszország elfogadja a francia semlegességi nyilatkozatot

A német válasz, amit szerdára várnak — hasonló lesz. „Párizsnak Moszkvában is lépéseket kell tenni javaslatainak elfogadására”

Párizsból jelentik: Kedden este bizakodó hangulat lett urrá párizsi politikai körökben. A diplomáciai helyzet megjavult, mert most már Olaszország is feltétel nélkül elfogadja a francia semlegességi nyilatkozatot. A keddi olasz válasz kedvezőbb, mint gondolták. A válasz tulajdonképpen a francia nyilatkozat elfogadását jelenti, de bizonyos óvatosságot kíván más érdekelt államoknak a semlegességi nyilatkozatban elfogalandó álláspontja tekintetében.

A német válasz eddig még nem érkezett meg, mert Hitler nagyon igénybe veszik az olimpiai játékok. Lehet azonban, hogy már a szerdai nap folyamán megérkezik. Ugy hírlik, hogy a német válasz is a francia semlegességi nyilatkozat elfogadását tartalmazza.

Mit mond Lengyelország?
Közben a francia kormány Lengyelország-

hoz is kérdést intézett a semlegességi nyilatkozathoz való csatlakozás tárgyában. Hír szerint Lengyelország hajlandó elismerni a be nem avatkozás elvét. Még két-három napra lesz szükség, hogy a legkedvezőbb feltételek mellett szerencsés befejezéshez jusson el a francia diplomácia mozgalmá.

De mi lesz Moszkvával?

A Journal de Genève vezetőhelyen foglalkozik a nemzetközi helyzettel. Megállapítja a lap, hogy a spanyol testvérharc egyre veszedelmesebbé teszi a nemzetközi helyzetet. Az olasz kormány fenntartásai, amelyeket a francia semlegességi javaslat elfogadásához fűznek, nagyon megzavartak. Párizsnak Moszkvában is lépéseket kell tennie, Moszkva kompromittáló barátsága amúgy is nagy nehézségeket jelent az európai diplomáciának.

Híres és boldog házasságok

A házasságtól való tartózkodás, ami megfertőzi korunkat és egyelőre még beláthatatlan károkat okoz úgy erkölcsi, mint társadalmi tekintetben, azt az okot hozza fel mentségül, hogy a megélhetés rosszabbodása révén két, saját kezemunkájából élő ember egybekelése semmiképpen sem vezethet jóra és nem szülelhet tartós boldogság ott, ahol anyagi gondok és egyéb megpróbáltatások várnak a házastársakra. Nem az ujság dolga, hogy e probléma mélyebben fekvő rejtélyeibe bocsátkozzék. Azonban ugyanakkor feladata, hogy esetleges tévedéseket tényekkel cáfoljon és rámutasson a tévedéseknek példákkal igazolt cáfolatára is.

Ezek szerint nyugodtan állíthatjuk, hogy fenti kifogás a házassággal szemben nem helytálló. És ezt a súlyos megállapítást alá is támaszthatjuk oly példákkal, amik az egész világ előtt állnak, részint a történelemben is belekerültek s egytől-egyik arról tanuskodnak, hogy két igazán egybeforr, az átlagon felül emelkedni tudó ember szívesen szembeszáll a világ összes kísértéseivel, ha családjában fel tudja fedezni a házasság révén kapott előnyöket és szépségeket.

Sinclair Harry, Rockefeller után a világ második olajkirálya, nem is olyan régen egyetlen peták nélkül bolyongott az amerikai nagyvárosokban. Negyven esztendővel ezelőtt túró ebédelt és rendszerint elfelejtett vacsorázni. Volt favágó, könyvügynök, borbély, szerkesztő, matróz, postás, tűzoltó, varrótűgyáros. Bártran hivatkozhat arra, hogy mai, mérhetetlen vagyontát saját tíz körmével kuporgatta össze. S ez az ember éppen akkor nősült, amikor sorsa a leggyalázatosabb irgalmatlansággal sújtogatta. Mikor megalapította „varrótűgyárát”, melyben összesen két ember dolgozott s melynek alapítókéje nem haladta meg a húsz dollárt: egy szurtos, makrancos kislányt vett fel csomagolósnak. Ez a leány addig lábatlankodott körülötte, míg Sinclair beleszeretett és elvette feleségül. A házaspár száraz kenyéren élt, de vállvetve dolgozott. A nyomor szenvedéseit szó nélkül tűrték. Egyik sem vehetett a másik szemére semmit, hiszen mindketten az utcáról kerültek a „gyárba”, mely hamarosan tönkrement. Kár lenne a további részletekről is megemlékezni. Egyszer aztán megszületett a remek ötlet, ami Sinclairet a magasba röpítette. Sinclair ma is rideg, kegyetlen üzletember, de tagadhatatlan, hogy feleségét kimondhatatlanul szerette. Mihelyt befolyt a családi kasszába az első ezerdolláros, Sinclairné meghalt. Ha ez nem történik, lehet, hogy az olajkirály ma Albánia királya, mert hiszen a felesége kedvéért koronát akart szerezni ez az ember!

Még meghatóbb New-York megalapítójának és maig is leggazdagabb polgárának: az Astor-család ősenek házassági regénye. 1783-ban New-York helyén még csak kiterjedt mocsarak és erdőségek voltak. Ebben az esztendőben kötött ki a Hudson-öböl partján egy Ast Jakob nevű hesszeni fiatalember, aki otthon nem tudott boldogulni, törekény vitorlásával tehát átkelt az Atlanti óceánon és az Újvilágban a magával hozott pálinkáért prémeket vásárolt az indiánoktól. Az új üzlet annyira felvirágozott, hogy néhány hét múlva Ast újabb rumrakományt hozatott Európából, de ezzel a hajóval elhozatta gyermekkori játszópajtásait és későbbi szerelmét is. Elképzelhetetlen veszélyek és szenvedések vártak a fiatalasszonyra a prémtelepen. Minél többet szenvedett azonban, annál több bankjegy gyűlt össze rejtett magánpénztárában. Nélküle hol lennének ma az Astorok! A fiatal asszony volt az, aki egy szép napon azt ajánlotta férjének: vásárolja meg a Manhattan-szigetet a tizesvízen szerzett vagyonnal. És Ast habozás nélkül megvette, amit felesége óhajtott. A sziget területén ma felhőkarcoló állnak és az Astorra változott egykori hesszeni Ast Jakob leszármazottai innen szedték milliárdjaikat. Az Astor-család mindkét ága egyforma szeretettel őrzi a dedánya áldott emlékét...

Sir Lipton Thomas, a teakirály mint kifutó kezdte élet pályáját. Tíz év múlva csemegeüzletet nyitott Angliában és elvette feleségül egyik

alkalmazottját. Nem járt vele rosszul, mert az üzlet csakhamar az asszony uralma alá jutott és Liptonné az asszonyok csodás éleslátásával csakhamar úgy felvirágoztatta az üzletet, hogy férje az ő vállain a világ legelső teaszállítójává küzdötte fel magát. Az asszony ötlete volt, hogy Liptonék senkitől soha nem kértek sem kölcsönt, sem hitelt, de nem is adtak. Mái is ezen az alapon dolgoznak a Lipton-üzletek.

Nem is ez a fontos szerintünk, hanem az, hogy Lipton házasságának időpontjában a házaspárnak igazán nem volt mit ennie és hogy Lipton, saját vallomása szerint, feltétlenül elkallódott, elzüllött volna, ha meg nem nősül...

Nem utolsó a sorban egy Gvoszdanovits Fedor nevű orosz orvos, aki Mamontov orosz milliomos társaságában, mint annak házi-orvosa, egyszer elvetődött Montecarlóba. Hoszszas rábeszélés után az orvos kozkázatotott tíz frankot a rulettasztalon. Nyert. Miközben a szivarjára gyujtott, kétszer jött ki ugyanaz a szám és a halom pénz természetesen további játékokra csábította Gvoszdanovitsot. Két héten belül kétszer robbantotta a bankot, ami nem is

* Magas vérnyomásnál és vérkeringési zavaroknál reggel éhgyomorral egy kis pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz nagyon jót tesz, mert a beleket minden megerőltetés nélkül csakhamar kiüríti, az anyagcserét biztosan felfrissíti és igen kellemes közérzetet teremt. Az orvosok ajánlják.

árt a nyereszkesedésre alapított játékkaszinónak. Mindenki azt várta, hogy az orvos mielőbb visszaveszíti a hatalmas vagyont. De a megrogzött játékosok ugyancsak tévedtek. Egy napon Gvoszdanovits a tengerparti korzón sétált. Egy ibolyát árusító leány jött vele szembe.

— Mondd csak, kisleányom, mit csinálnál, ha feleségül vennék és azt mondanám: ne-sze, itt adok kétféle frankot, tégy vele, amit akarsz! A pénzt a kaszinóban nyertem. Nos: kérem a választ.

— Azonnal abbahagynám a játékot, birtokot vennék és nagyon szeretném a férjemet és gyermekeimet és virágaimat — válaszolta a leány. Erre az orvos felkereste a leány szüleit és megkérte a kezét. Soha többé nem látták a kaszinóban. Az orosz forradalom elején ölték meg a túlontúl boldog házaspárt és hat gyermekét valahol Odessza környékén...

Meddig folytassam? Száz és száz esettel tudnám igazolni, hogy minden házasság boldog még a megpróbáltatások közepette is, ha igazi házasságról beszélhetünk.

Megkezdődött a harc az aradi színházért: egy román tanár is pályázik

— Szabadkay hármastársulatot akar szervezni —

Arad. Saját tud. A városi színház bérelte körül már az 1935—36-os színiidény végeztével nagy harc indult meg. Talán egyetlen esztendőben sem fordult elő, hogy a koncesszióra annyi komolytan pályázó lett volna, mint idén. A színház bérbéveletének gondolatával id. és ifj. Szendrey Mihályon kívül foglalkoztak Róna Dezső, aki tavaly ifj. Szendrey Mihállyal együttesen bérelte a színházat, továbbá Felhő Ervin, a színház volt komikusa, Inke Rezső volt színigazgató s utóbb Szabadkay József, a satumarei színház igazgatója is. A közönség szempontjából kétségtelenül Szabadkay volna a legkedvezőbb, de a színészek számára annál kevésbé. Mert Szabadkay közös engedélyt akar Oradeára, Satu-Mareya és Aradra, úgyhogy közös társulatot szervezett volna, ami a színészek szerint annyit jelentene, hogy így sokkal kevesebb színész nyerne elhelyezést. Az említett színigazgatójelöltek azonban csak puhatoloztak, egymás közt tárgyaltak s próbáltak egyezkedni egyelőre sem akadt azonban közöttük, aki komolyan megpróbálta volna megszervezni a színház béreltét.

A hosszas húza-vonába most új és egészen váratlan fordulat állott be. A színház bérbéveletének kérdésén tépelődő igazgatókat megelőzve a városi színház 1936—37. évi béreltére benyújtotta pályázatát Caba Victor, a helybeli Moise Nicoara-liceum tanára. Caba Victor valamikor konzervatóriumba járt s énekelni tanult, nagy színházbarát.

Caba Victor egyenesen Popa Constantin városi kultúrtafcso kezéhez juttatta el pályázatát, aki a következőket mondta:

— Hogy a pályázónak mik a terve a színházzal. — mondotta Popa Constantin — erre vonatkozóan semmi többet nem mondhatok, minthogy ő az első, aki kívánságát írásba is

benyújtotta. A beadványban Caba Victor semmiféle ígéretet nem tesz s egyetlen szóval sem vázolja, hogy mik a szándékai. Így tehát — folytatta a kultúrtafcso — nem nyújthatok felvilágosítást arra vonatkozóan sem, hogy a jelentkező román vagy magyar társulatot akar-e szervezni. Nézetem szerint alighanem úgy képzeli a dolgot, hogy az idény egyik felében román, a másik felében pedig magyar társulatot szerepeltet. Ezt csak abból gondolom — fejezte be közlését Popa Constantin, — hogy üzleti szempontból sokkal jobb, ha magyar társulatot is szerepeltet a színigazgató, felvésemet azonban semmi sem támasztja alá, mert, — mint mondtam — Caba Victor sem anyagiakra vonatkozó, sem semmiféle más részletbeli ajánlatot nem tett...

A polgármester hazajövele után döntenek a színház fölött.

Az aradi színház sorsa, mint a történetünkben kiténik, fordulponthoz jutott, sőt mondhatni, hogy a közeli napokban döntő fordulat hozza. Cotioiu Romulus dr polgármester jelenleg szabadságon van, így a színház béreltére pályázó román tanár beadványával csak hazatérése után foglalkozhat az átmeneti bizottság, mert ilyen nagyjelentőségű ügyben nem óhajt a polgármester hozzájárulása nélkül dönteni. Cotioiu Romulus dr polgármester augusztus 28-án tér haza szabadságáról, addig még van idő, hogy a többi színigazgató is benyújtsák ajánlatukat s a Magyar Párt, — amelynek javaslatát a város vezetősége minden évben kikérte — állást foglaljon abban az irányban, hogy az esetleges jelentkezők közül kit támogat.

Legfőbb ideje, hogy azok a színigazgatók, akik már régebben foglalkoznak a színház bérbéveletének gondolatával, abba hagyják egymás közötti fondorlatos sakkhúzásokat s csak az maradjon a küzdőtér, aki komoly művészi munkára képesnek érzi magát s becsületes kultúrtafcsoiményt akar nyújtani. Elég volt a kalmárkodó és az aradi magyar színjátszásra szegény hozó üzérkedésekből! Arad város magyar közönsége jó darabokat, jó színészeket és minduntalan félbe nem szakított színiidényt követel. A színészek pedig olyan színigazgatót, aki nemcsak ígér, mint Szendreyék, de fizetést is ad.

(H. I.)

Megyesi Schwartz Antal dr.

Az isteni kegyelem Anyja

„Elmékedések Szűz Mária kegyelmi életéről.”

Ara 90 lei és portó

Kapható: könyvosztályunknál

HIREK

Közzététel, hirdetés, kiadások és előfizetés teljesítési helye
Oradea, Strada Regele Carol II. 5.
ELŐFIZETÉSI ÁRAK. Bolíviában: Egész évre 600, félévre 300, negyedévre 210, egy hónapra 70 lej.
 Magyarországon: Egész évre 30 P., félévre 25 P., negyedévre 15 P.
 Egyenlő részletekben: Egész évre 30 P., félévre 25 P., negyedévre 15 P.
 Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037.
 Telefon: 27.

Felelősszerkesztő: **PEREDI GYÖRGY**
 Cluj-i szerkesztő: **dr. Sulyok István**
 Cluj, Platina Unirii 13.

Kéziratokat nem ösztönk meg és nem adunk vissza.
 Csak a választásbélyeges magánlevelekre válaszolunk.

Időjárás

Az időjárás-kutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Kissé élénkebb légáramlás. Néhány helyen zivataros eső, a völgyekben hajnali köd. A hőmérséklet változatlan.

Vasárnap teszik le Sovata a kápolna alapkövét. Sovata fürdőtelepen a Sándor Béla által adományozott telken vasárnap, 16-án délelőtt 11 órakor táborimisével római katolikus kápolna alapkövetéltéti ünnepség lesz. Az ünnepi szentmisét és szertartást *Boga* Alajos kanonok, főtanfelügyelő végzi. Az ünnepségen beszél *dr. Gyárfás Elemér* szenátor és *Sándor Imre* főesperes. A műsor többi részét a sovatai ifjuság énekszámokkal és szavallatokkal tölti ki. Az ünnepségre az egész község kereszt alatt fog kivonulni, *Török Mihály* plébános vezetésével.

Zürichi zárlat. Párizs 20.20 egynegyed, London 15.40 háromnegyed, Newyork 306 háromnegyed, Brüsszel 51.71 egynegyed, Milánó 24.15, Amszterdam 208.35 fél, Berlin 123.35, Bécs — schilling 57, Prága 12.68, A Vrsó 57.60, Belgrád 700.

Az olasz trónörökös hazautazott. Rómából jelentik: *Umberto* olasz trónörökös, aki kedden délután elutazott Salzburgból, szerdára virradó éjszaka megérkezett Velencébe. *Mária José* trónörökösnek még néhány napig rangrejtve Salzburgban marad. A trónörökös éjjel után tovább utazott a sanrosorei királyi kastélyba.

* Nyilvánossági joggal bír, magyar tan-nyelvű négy osztályos leánygimnáziumába felvesz a Szent Vince-intézet bennlakó növendékeit a jövő tanévre. Kívánatra tájékoztatót küld az igazgatóság. Oradea, Str. Nogail 5.

Rendbehozatja az EMKE az elhanyagolt sírhísoarai Petőfi-emléket. Tudósítónk jelenti: Az elmúlt napokban lezajlott Petőfi emlékünnepség résztvevői körében kialakult az az álláspont, hogy a végzetesen elhanyagolt állapotban lévő Petőfi-emlék ügyében sürgősen tenni kell valamit. *Szabó Béni* képviselő, aki a nagyszabású ünnepségeken az EMKE-t képviselte, most javasolta *Sándor József* szenátornak, hogy az EMKE vegye kezébe a pusztulásra ítélt emlékmű sorsát. A nagymultú közművelődési egyesület tevékeny alnelőke kijelentette, hogy a Petőfi-emlékmű leltározását mielőbb végrehajtja.

Gépkocsiszerecsétség két halottal Bucurestiben. Bucurestiből jelentik: Súlyos gépkocsiszerecsétség történt Bucurestiben a Kiseleff-uton, szemben az államnyomda épületével. A 10438. számú bércsoi száz kilométernél nagyobb órabességgel rohant végig az utvonalon a közlekedési rendőrké figyelmeztető jelzése ellenére. Az államnyomda épülete előtt a kocsi egy fának ütközött. Hűtője teljesen összeomlott és a kocsi egyébként is súlyosan megrongálódott. Az összegyűlt tömeg a kocsi aloncsai közül holtan emelte ki Gogu Trambita kereskedelmi alkalmazottat és Ion Linta gépkocsivezetőt. A többi három utas, Lazar Gheorghie egyetemi hallgató, Constantin Pavelescu fényképész és Maria Kenberg manikűrslány súlyosan megsérültek.

A vihar elsüllyesztett egy izlandi hajót. Rejkjavikból jelentik: Az izlandi partok mentén súlyos vihar dühöngött és eltűnt egy halászhajó. Attól tartanak, hogy a hajó tizennyolc főnyi legénysége a vízbe fullt.

Anglia lóállománya tizennyolc év alatt egyharmadával csökkent. Londonból jelentik: F. L. Engeldown tanár, a cambridgei egyetemen tartott előadásában kimutatta, hogy Anglia mezőgazdasági üzemeiben 1913-ban 807.000 lovat tartottak és számuk 1931-ben 560 ezerre csökkent, ugyanakkor pedig a mezőgazdasági traktorok száma 3800-ról 6800-ra emelkedett. Az Egyesült Államok mezőgazdasági üzemeinek gépesítése 1918-tól 1928-ig oly rohamosan haladt, hogy 18 millió acre takarmánytermelésre szánt terület vált feleslegessé.

Hollandia megerősíti a határőrségeket. Amszterdamból jelentik: A kormány elhatározta, hogy a határőrségeket az ország egész határvonalán megerősíti. Ezek a határőrségek a hadsereghez tartoznak majd és a Maas s Yssel közötti garnizonokban helyezkednek el. Azt hiszik, hogy mintegy 12—14 ezredet állítanak fel s feladatuk az lesz, hogy a határ stratégiai megrohanását megakadályozzák.

A feleség megszökött az anyósával együtt brutális férje elől. Pár nap előtt jelentettük, hogy a Cluj közelében levő Cordos községből eltűnt Hatfaludy Jenő gazdálkodó felesége és édesanyja. A férj úgy jelentette a dolgot, hogy a felesége kicsalta az ő édesanyját, akivel rossz viszonyban voltak, az erdőre s valószínűleg meggyilkolta, aztán ijedtében elbujdosott. A cluj-i rendőrség a Hója erdőben rendőrökutyaikkal is nyomozott az eltűntek után, de eredménytelenül. Most aztán jelentkeztek a rendőrségen szemtanúk, akik eladták, hogy a két asszony egy szomszédos községben tartózkodik, ahová azért menekültek el, Hatfaludy mindkettőjüket meg akarta verni, amiért nem vigyáztak a malacokra s azokat valaki ellopta. Hatfaludy szomszédai elmondották, hogy a férj rendkívül durván bánt úgy a feleségével, mint anyjával és valószínűnek tartják, hogy az asszonyok a rossz bánásmód miatt bujdosnak el otthonról.

Jellemző adat a repülés népszerűségére... Londonból jelentik: A birodalmi légiforgalmi vállalat a londoni Victoria-pályaudvar mellett külön pályaudvart épített, ahonnan villamos földalatti expresszvonatok fogják a légi utasokat a London melletti repülőterekre vinni. Jelenleg naponként 300—500 utas utazik a Victoria-pályaudvarról a croydoni repülőterre és a légi forgalom rohamos növekedése az utasok ki- és beszállásának meggyorsítását követeli. Az új gatwicki repülőteret az utasok a repülőgépből földalatti folyosókon egyenesen a közvetlen villamos expresszvonatokhoz jutnak, melyek 20—40 perc alatt röptik őket a főváros szívébe.

Tuquerres városát elnyeli a föld. Pastóból (Columbia) jelentik: Egy újabb földrengés befejezte a múlt heti földrengés pusztító művét. Az a kevés ház, amely még épségben maradt Tuquerresben, szombaton éjjel összedőlt és az egész város romokban hever. Az utcákon széles hasadékok támadtak, úgyhogy félő, hogy Tuquerrest elnyeli a föld, mint a múlt évben a délcolombiai Chorrera városát történt. Még nem lehet tudni, hány emberélet vesztett oda, mert a mentőexpedíciók csak azzal törődnek, hogy a földönfutó lakosáknak menedéket nyújtsanak. A rémült menekülést siettel, hogy a tómból Cerro Nengo vulkán tízes portömegeket zúdít ki magából, péntek óta messze vidéken terjed a forró porfelhő és a tízes hamu. Ez a második földrengés San Gabrielben és Tulcan városában is nagy pusztítást okozott.

Szomoruan sétálgat a négus... Londonból jelentik: A négus, amióta Svájcól visszatért Angliába, kíséretével együtt Worthing elköltöztet a tengeri fürdőhelyen tartózkodik s gyermekkorában, a világtól elvonulva igyekszik a penfi izzalmak és csalódások hatását kiheverni. A négus újában gyakran rándul ki gépkocsin a környékre és esténként hosszasan sétál szállodája kertjében, amelyet esténként az ő számára elzárnak a közönség elől. Holdvilágos éjszákokon gyakran látható bő, feketebárony palástba burkolt alakja, ahogy gondolatokba mélyedve járkal fel-alá. Lánya, Caiah hercegnő sokat jár társaságba és nagy feltűnést kelt káprázatos öltözékeivel. A hercegnő főként fehér és halvány pasztellezinű ruhákat visel, amelyek élénk ellentétben állnak sötét arcszínével. A négus annyira megkedvelte a helyet, hogy a környéken akar letelepedni és állítólag már alkuszik egy nagyon szép brightoni palotára, amely valaha Fife herceg lakása volt.

A FÓTISZTELENDŐ PAPSÁG, EGYESÜLTEK ÉS INTÉZETEK FIGYELMÉBE!
 Ha Clujon megfordul, ne mulassa el a

Bonaventura
kegytárgyüzletet

Str. G. Neculescu 3. (Barátok temploma mellett)

felkeresni, ahol az „Uj Lapok”-ban hirdettet könyvek (Szent István Társulat, Korda, Mária Kongregáció, stb. kiadványok) megtekinthetők és beszerezhetők.

Ugyanott bármilyen egyházi ruhák, lobogók készítését és javítását is eszközlik.

Feljegyzések

A kitünő Magyar Népegészségügyi Szemlének dr. Schmidt Béla lapjának egyik közlelbi számában Horváth Ella tanulságos cikket ír a szövetkezetek egészségügyi intézményeiről.

Olvassuk, hogy Japánban csak minap terjeszkedett ki a szövetkezeti mozgalom a népegészségügyre, de e rövid idő alatt 43 szövetkezeti kórház született meg, melyek 138 orvost és 40 gyógyszerterát foglalkoztatnak. Bulgáriában különösen a gyógyszer szolgáltatás terén lett népszerű a szövetkezeti forma, oly annyira, hogy ma Bulgáriában csak 6 olyan gyógyszerterát működik, mely nem áll szövetkezeti alapon. Ausztráliában különösképpen az anyavédelem szolgálatában váltak be a szövetkezeti intézmények s így tovább, mindenütt találunk ma már fontos népegészségügyi berendezéseket, melyek szövetkezeti alapon működnek és kitünően beváltak.

Csak éppen nálunk nem. Erre pedig nagyon nagy szüksége volna, különösképpen fiatal orvosainknak s nekünk magunknak, kik elsősorban magyar orvosokat akarunk megajándékozni bizalmunkkal.

Az egyik oldalán áll a fiatal magyar orvos, ki legtöbbször végső anyagi erőfeesztéssel, kétszeresen nehéz szellemi munkával szerezte oklevelét, meg a működési engedélyt s nincs hol működjk. Arra nem igen van kilátása, hogy államnál, községnél, munkáspénztárnál álláshoz jusson és a fix fizetés átségitse a kezdet nehézségein. A magánkórházak és sanatoriumok sem keresik túlságosan a magyar orvosokat. Marad a magánrendelés, valahol a külvárosban ismeretlenül, támasz nélkül: nagyon, de nagyon nehéz kezdet.

A másik oldalán van nem a többnyire eléggé széles — falusi vagy kisvárosi — magyar társadalmi kör, mely egyenesen lelki szükségét érzi annak, hogy keresztény magyar orvos legyen, de szétszórtan és szervezetlenül nem tudja a fiatal magyar orvosnak megteremteni azt a kis életalapot, amelyre letelepedhessék s munkába foghasson. Vannak ma mezővárosaink 5—10.000 főnyi magyar lakossággal, hol egyetlen keresztény magyar orvos ma nincsen s vannak kitünő kész magyar orvosaink.

Milyen kitünő megoldást kínál itt a szövetkezeti forma! Nem látszik túlságosan nehéz feladatnak e helyeken Orvostartó Szövetkezet-be gyűjteni azokat, kik szívesen áldoznak állandó házirosvosra. A szabályosan megalakult szövetkezet pedig könnyen megadhatja a fiatal orvosnak azt a biztonságot, melyen elindulhat.

Az Orvostartó Szövetkezetek hálózata mérhetetlenül fontos szerepet tölthetne be mind a magyar népegészségügy, mind a magyar társadalmi kiegyezés szolgálatában. Mi áll hát útjában, hogy így legyen? (Skin.)

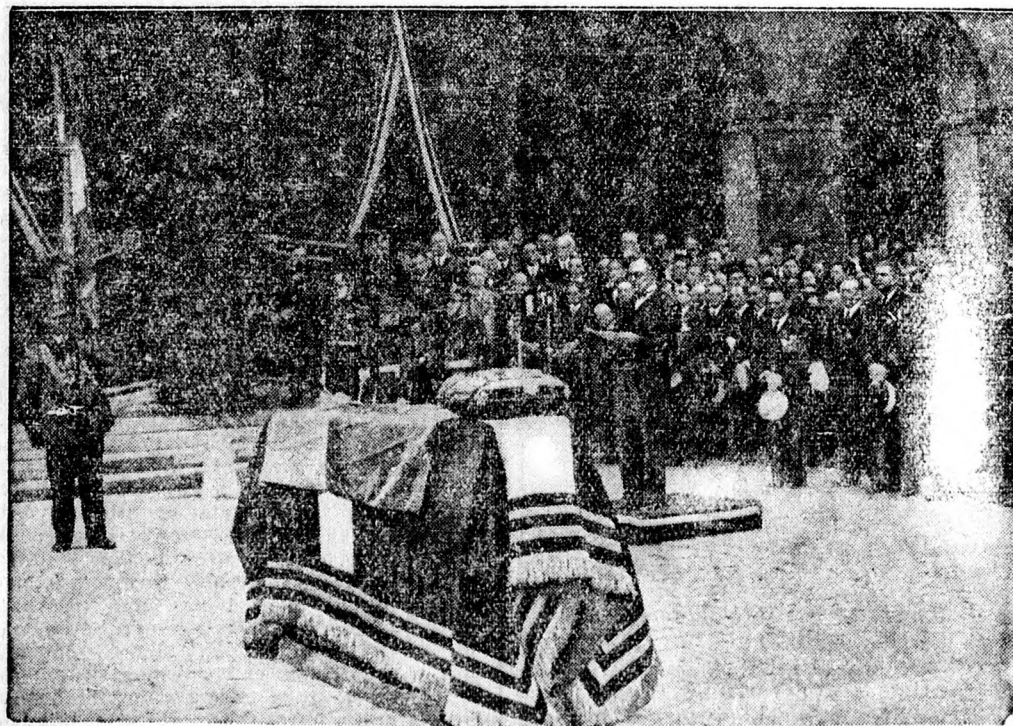
Újabb halálos bicskázás Tusnad községben. Merurea-Ciuc. Saját tud. Ismételten a szegényrovatba tartozik, ami Tusnad községben hetfőn délután történt, újolag halálos áldozata van a mértéktelen italozásnak, virtusnak és a bicskának. Balázs Ferenc és Boldizsar László tusnadi legények ittak a fogyasztási szövetkezet helyiségében. Hozzájuk csatlakozott Máthé Antal legénytársuk, akit a két jökevdvű legény csipkedni kezdett, hogy azért nem iszál, mert nem bírja az italt. Máthé kijött a sodrából és kikérte magának a kötekedő hangot, amin a két legény annyira feldühödött: bicskát rántott és hathegyen szurkálták össze Máthét, aki még a helyszínen kieszenvedett. A testvérvért ontó két fiatal legényt a csendőrség letartóztatta és átadta az ügyészségnek.

Uj rabszolgafelszabadítás Amerikában. Az Egyesült Államok déli államaiban új rabszolgafelszabadítási mozgalom indult meg. Jóllehet Amerikában már régóta eltörölték a rabszolgaságot, a déli államok gyapotültetvényein közel kétmillió részes munkás, tulnyomórészt néger él a rabszolgasághoz hasonló állapotban. Az ültetvényes bizonyos területet és szerszámokat ad használatba a részeseknek, akik átlag havi hét és fél dollár árúhitelt kapnak az ültetvény üzleteiben. A termés fele az ültetvényesé. A részes munkás évi keresménye alig éri el a 200 dollárt, úgyhogy a megélhetési költségek és előlegei levonása után a természetet nyomasztó adósságokkal fejezi be és nem hagyhatja el a birtokot. Az adósságteher évről-évre növekszik, a részesek rongyokban járnak, éheznek és a munkafelügyelők épügy kinnözzák és korbácsolják őket, mint a régi rabszolgahajcsárok. A mozgalom vezetői hangoztatják, hogy csak az állam erélyes közbelépése hátríthatja el az újabb rabszolgaháborút. Roosevelt elnök rokonszenvez ugyan a mozgalommal, de nem meri nyíltan pártolni, nehogy maga ellen ingerelje a befolyásos gyapotültetvényeseket.

Van már svájci tengerész! Baselből jelentik: Svájc első tengeri kikötőjét hivatalosan is felavatták, amikor megérkezett Londonból az az 500 tonnás tengeri gőzös, amelyet a kormány egy angol hajógyárban rendelt. A Bermina, amelynek testvérhajója, az Albina szintén befejezéshez közeledik, Basel és London, valamint a skandináv kikötők között fogja a teherforgalmat lebonyolítani. Svájcban úgy lett tengeri állam, hogy a Rajnát újabb szabályozás alá vették és annyira kimélyítették a medrét, hogy több tengeri gőzösök is felhajózhatnak a svájci hegyek közé. A fehérkeresztes svájci lobogó ezzel megjelenik a tengereken és a régi tréfa, amely a „svájci tengerészlő” beszélt, most elvesztí jogosultságát. A kormány különben az azzal a tervvel foglalkozik, hogy Genfben is tengeri kikötőt csinál, úgyhogy a Népszövetség városába is hajón utazhatik, akinek csak kedve van hozzá.

* **Bőrápolás** csak lágy víz használatával eredményes! Kerülje a kemény vizet, mely oldott ásványi anyagokat, meszet, tartalmaz. Öntsen mosdóvizébe Mack's Kaiser Borax-ot, hogy puha, megbízható mosdóvizet nyerjen. Csak a közismert vörös dobozban valódi, kimérve nem kapható.

Súlyos ítéletekkel akarja megszüntetni a törvénytöréseket a székelyeknél a halálos vereségeket. Mercurea-Ciuc. Saját tud. Ez év elején történt, hogy Iacobeni casini községben meghalt Orbay András gazdálkodó. Temetése után a régi rossz szokásnak megfelelően nagy tort rendezett a gyászoló család. Meghívta az összes számbajöhethető rokonokat, szomszédokat, jóembereit. A torozás délután két óráig tartott. Az elfogyasztott pálinka és bor hatása alatt vitakozni kezdtek a Kovács és László családok megjelent tagjai. Délután két órák a két említett család hét tagja hazafelé indult, de még utközben betért a Porusky-féle kocsmába, ahol ismét kiujultak az ellentétek. A kocsmáros távozásra szólította fel a társaságot. Az udvaron aztán megkezdődött a két család véres párba: Kovács Imre, András és Imre testvérek dulazkodni kezdtek a László család Imre, András és József tagjaival, valamint Sándor Lajos sógorukkal. Már sötétedett és nem lehetett egészen pontosan megállapítani, mi történt az utcán és a kocsmában, a párviadal kimenetele azonban borzalmas volt: Sándor Lajos és László András még a helyszínen meghaltak, László József pár nap múlva a kórházban szenvedett ki. László Imre is olyan súlyosan megsebesült, hogy még most is kötést hord a fején. A vizsgálat során megállapították, hogy Kovács József és Imre a sötétség leple alatt fejüket kerítették és azzal verték agyon a három embert. Az ügyészség Kovács József, Imre és András ellen előremegfontolt szándéku gyilkosság miatt emelt vádat. A törvénytörések szüneti tanácsa hétfőn tárgyalta a Kovács testvérek gyilkossági ügyét. A bíróság előremegfontolt szándékkal elkövetett gyilkosság címén Kovács Józsefet és Imrét 15—15 évi fegyházra, míg Kovács Andrást bizonyítékok hiányában felmentette. A bíróság indoklásában hangoztatta, hogy ilyen súlyos ítéletekkel akarja megakadályozni a székelylakta területeken szégyenszemre elharapózott súlyos testisértéseket, emberöléseket, gyilkosságokat, amelyeknek indítója a szesz — eszköze pedig a fejsze, vagy a bicska.

Elériot temetése.

A nagynevű francia pilóta koporsója előtt Pierre Cot francia légügyi miniszter tart búcsubeszédet. Blériot 1909-ben repülte át legelsőször a La Manche csatornát, a repülés tökéletesítésében pedig felejthetetlen érdemei vannak.

Az autó beleszaladt egy kenyéreskocsiába. Timișoara. Saját tud. Kedden hajnalban a második kerületi Begahidnál egy autótaxi beleszaladt Gaál János péknek kenyérrel megrakott kocsijába. A nagy sebességgel haladó gépkocsi feldöntötte a pék kocsiját s miután az összeütkezés következtében fékje is elromlott, már most szabadjára rohant tova, mignem egy fatörzsön fenakadt. Papp Nándor sofőrt ki kellett emelni a kocsiból, mert ennek első része összezúzódott. A sofőrt a kórházba szállították, mert a térdén megsérült. A pékkocsit Kute s Rudolf húszéves péksegéd hajtotta, akit könnyebb sörüléssel szintén a kórházba szállították.

Miért hagyta el Alfonz király Marienbadot? Bécsből jelentik: Alfonz spanyol exkirály kíséretével a keddi napot Linzben töltötte, majd elindult a wörthi tó felé. A *Neues Wiener Abendblatt* kérdést intézett Alfonz királyhoz a Marienbadban ellene rendezett kommunista tüntetések tekintetében. Alfonz kijelentette, hogy a tüntetésekre semmi okot sem adott. A kommunisták nyilván azt hitték, hogy repülőgéppel vissza akart térni Spanyolországba. Ez a föltevésük teljesen alaptalan. Ő erre egyáltalán nem gondolt.

* **Mindenki annyi idős, amennyinek magát érzi.** Ez a régi igazság. Nem a külső, sem pedig a keresztlevél dönti el a kort, hanem a beleő életkedv, a testi frissesség. Az öregségnek jelei, amelyet nagybárá Arteriosklerosis név alatt szoktak összefoglalni, ezek nem esetek, amelyek naptárhoz vannak kötve. Ezek a jelek mind megszüntethetők és mint minden betegség, meggyógyíthatók. URODONAL visszaadja a testnek a régi rugékonyságát és teljesítőképességét. Urodonal a korhatárt is meghosszabbítja.

Hirtelen halál. Timișoara. Saját tud. Ludwig Péter ötvenöt éves nyugalmazott rendőrkormányzó, a népesedési hivatal volt vezetője, Ruziason, ahol ott nyaraló feleségét, Ludwig Erzsébet övönőt látogatta meg, éjjel hirtelen rosszul lett s rövidesen szívérlhűdéében meghalt. Holttestét Timișoarára szállították.

Kisiklott a resitai személyvonat három zsufolt kocsija és a jegyszedő lélekjelenléte akadályozta meg a katasztrófát

Timișoara. Saját tud. Kedden délelőtt a Timișoara és Resita között közlekedő 1123. sz. személyvonat kocsija nyílt pályán, menetközben, kiugrott a sínekből, miáltal nagy szerencsétlenség történhetett volna, ha a vonatkísérő személyzet egyik tagja meg nem tartja a lélekjelenlétét. A vonat Bocsa és Resita között haladt. A Moniom állomás előtti szemafor nem működött, illetve tilosra állt, úgyhogy a vonatnak vagy tíz percig hiába kellett vesztegelnie. Mikor végre továbbindult, majd az állomást is

* **Szív- és idegbajoknál, vese- és cukorbetegknél, köszvényben és csúszban szenvedőknél** az enyhe természetes „Ferenc József” keserűviz kúton bevalik, mert a bekelet alaposan kitisztítja, a gyomor és a máj működését előmozdítja, az emésztést és az anyagcserét pedig lényegesen megjavítja. Az orvosok ajánlják.

Egy morfinista orvos öngyilkossága. Budapestről jelentik: Dr Neumann Ferenc 36 éves budapesti orvos Kenyérmező-utcai szállodai lakásán megmérgezte magát. A fiatal orvos néhány hét előtt Sigheten járt, ahol megnősült. Hétfőn érkezett vissza fiatal feleségével Pestre, ahol a Kenyérmező-utcai szállodában vettek ki lakást. Az orvos, miáltal felesége nem tartózkodott otthon, bezárkózott szobájába és megmérgezte magát. Neumann nagy morfinista volt. Állítólag azért követte el tettét, mert megfogadta menyasszonyának — most már: feleségének, hogy lemond a morfiúmról, de fogadalmát nem tudta betartani.

„Henkell Trocken” és „Kupfberger Gold”. A londoni német nagykövetség megvette egy szép palotát, ahol a német katonai, tengerészeti és légügyi attasé fog lakni. Ezeknek a tisztiségeknek ez idő szerint három viselője nagyon népszerű a londoni magas társaság körében. A katonai attasé, Schweppenburg Geyr báró, egy württembergi nemes család leszármazottja és a tengerészeti attasé, a holsteini származású Wasser ép olyan kevésbé gőgösek, mint a légügyi attasé, Wenninger tábornok. Ez utóbbi, aki a háborúban az egyik tengeralttjárónak parancsnoka volt, bizonyos értelemben vetélytársa a nagykövetnek, Ribbentropnak. Ribbentrop ugyanis a „német habzó bor” királyának, Henkellnek a lányát vette el, míg Wenninger Kupfbergernek, a „német pezsgő”, a „Kupfberger Gold” tulajdonosának a leányával kötött házasságot. A diplomáciai hierarchiá szerint most a „Kupfberger Golddal” szemben a „Henkell Trockené” az elsőség. S Londonban sokszor tréfálkoznak azzal, hogy a két márkát — a két érdekelt nagy mulatságára — egymás mellé helyezik az asztalokon.

elhagyta, a mozdonyvezető a kését be akarta hozni s nagy sebességgel nekiindult. Azon a részen a pályának több kanyarodója van. Az egyik ilyen kanyarban pályamunkások dolgoztak. Ezek elmulasztották a mozdonyvezető figyelmztetését, hogy lassú menetben haladjon s a vonat így teljes sebességgel vette a kanyart. Azon a helyen pedig, ahol a munkások dolgoztak s amelyen csak lazán álltak a sínek, a vonat utolsó három kocsija kiugrott a sínekből. A pályatesttől jobbkézfelé magas sziklafal van, balkézfől azonban meglehetősen nagy mélység. Szerencsére a három kocsi nem a mélység felé, hanem balra ugrott ki, a meredek felé. Ha a vonat csak egy kissé magával vonszolja még a kisiklott és zsufoltság telt vagonokat, azok menthetetlenül a szakadékba zuhannak. Egy Petrahe nevű vasuti jegyszedő megőrizte a lélekjelenlétét s mingyárt, ahogy a kisiklást észrevette, megrántotta a vészféket. A hatalmas zökkenőt, amelyet a kisiklás okozott, így nyomban egy másik is követte: a vonat hirtelen megállt s vele együtt az a három kocsi is. Az utasok körében leírhatatlan pánik kerekedett, azonban most már túl voltak a veszélyen. Mindössze egy vocsani munkásember szenvedett sérüléseket, azonban ez is csak azért, mert a lépésőn állt s a zökkenés ereje levetette a vonatról. A kisiklott kocsikat lekapcsolták a vonatról, az utasok a vonat többi vagonjaiban helyezkedtek el és folytathatták útjukat. Resitáról aztán személyvonat ment ki a helyszíre s a kisiklott kocsikat a sínekre emelték.

Pályázat kántor-tanítói állásra

A Suplacul de Bărcău-i (Jud. Bihor) római katolikus egyházközség kántortanító állásra pályázatot hirdet. Javadalom: havi 1000 lei készpénz, 6 és fél hold szántóföld és természetbeni lakás. Pályázati határidő 1936. augusztus 25. Suplacul de Bărcău, 1936. aug. 10.

Római Katolikus Egyházközség.

KÜZGAZDASÁG

Debrecen nagyszabású áru- mintavásárt és ipari kiállítást rendez

Augusztus 29 — szeptember 8 között tartják meg a Tiszántúli Ipari Kiállítást és Árumintavásárt

A debreceni kereskedelmi és iparkamara a Tiszántúli Ipari Kiállítás és Árumintavásárt augusztus 29—szeptember 8-ika között rendezi. A kiállítás a Nagyerdő bejáratánál van gyönyörű környezetben. A kiállítás közművekkel (víz, gáz, villany, csatornázás) ellátott 25.000 négyzetméter területen épül fel. A kiállítás építményei: két egyenként 1000 m² nagyságú állandó csarnok és az ezek körül az igényléseknek megfelelően emelt ideiglenes jellegű fedett területek — fülkés és asztal-falos berendezéssel és végül a szabadterületen emelt pavilonok.

A látogatottság 40—50.000 vendéget számol s így a „TIKÁV” Debrecen város idegenforgalmának legfőbb tényezője.

A kiállításon ezidén a gyáripár, kisipar és kiskereskedelem és a mezőgazdaság vonul fel. Ugy 1934-ben, mint 1935-ben a gyáripár bemutatója rendkívül nagy feltűnést és tetszést keltett. A Honi Ipar, a magyar gyáripari törekvések sajtóorgánuma, úgy az 1934. évi, mint az 1935. évi TIKÁV-ról a legmelegebben emlékezett meg.

A Tiszántúli Vásár éppen abban különbözik a többi vidéki u. n. ipari kiállítástól, hogy a helyi kézművesipar és kereskedelem szerényebb igényű keretein túl, a gyáripari termelés nagyobb szabású és változatosabb látványából is bemutatónál szolgál s valóban méltó keretben kereshetjük az elvet, hogy a nagyipari kiállítást szigorúan elválasztják a kézműipari és a kereskedelmi kiállítástól. Az elmúlt évben a nagyipari csoport gazdagságáról képet ad az, hogyha felsoroljuk a résztvevő nagyobb vállalatokat. Az 1935-ös kiállításra a textilipar gazdag részvétele nyomta rá a bélyegét, mert a textilipar egy 1000 m²-es csarnokot egymagában megtöltött, sőt egyes vállalatok már csak a másik csarnokban foglalhattak helyet.

A Magyar Pamutipar, a Goldberger-gyár, a Kammer gyárak, a Kispesti Textilgyár, a Magyar Posztógyár, a Filtext, a Győri Textilművek, a Soproni Selyemgyár, a Mechanikai Szövőgyár, a Perutz-gyár, az Ackermann Műszövőgyár, a Zerkovitz Textilművek, a Benyás kötszövőgyár, teljesen megtöltötték a kiállítás egyik nagy csarnokát és választékos kollekciójukkal a magyar textilipar felkészültségének gyönyörű képét adták. A csarnok körül a többi nagyipari szakma képviselői helyezkedtek el. A gyáripari cégek körül a vas- és gépipar: a Weiss Manfréd Művek, a Rimamurányi Vasmű, a Győri Vangongyár, a Magyar Acélárugyár, a Kühne gépgyár, a Budapest—Salgótarjáni Gépgyár, az Egyesült Gép és Fémárugyár, a Boschgyár, a Neubauer sodronygyár, a Kálmán és László-cég, a gumipar a Hungária Gumigyár, a vegyészeti ipart a Péti Nitrogén, Shell, Izsák, Krayer, a bútortipart a Debreceni Hajlított Bútorgyár, a téglaiipart Debrecen város téglai és cserépgyára, az élelmiszert az Eszterházy húsgyár képviselték.

A folyó évben a debreceni és tiszántúli kisipar, háziipar és kereskedelem részvételén kívül a mezőgazdaság is részt vesz a vásáron, gyümölcskiállítás rendezésével.

A kiállítás ideje alatt Debrecen városa számos kulturális és sportesemény színhelye is lesz.

Timișoarán újra maximálják a kenyér- és lisztárakat. Saját tud. A város arra való tekintettel, hogy a buzaárak olcsóbbak lettek és négyszáz lejen alul mozognak, szükségesnek tartja, hogy ennek figyelmével új liszt és kenyérárakat szabjon meg. Az új maximális árakat még ezen a héten akarják megállapítani.

OLIMPIA 1936

Magyarország 4x200-as stafétája Európa-rekorddal harmadik

Japán 8:51.5 olimpiai és világrekorddal győzött. — A Györy—Magossy dr. pár a párevezős verseny legesélyesebb jelöltjei. — A magyar tornász-csapat a hetedik helyen végzett

Az olimpiai versenyek tegnapi napján befejeződtek a tornász-bajnokságok. Magyarországnak nem sok sikerrel szerepelt. Csapatversenyben a hetedik helyen végzett és az egyéniben sem ért el helyezést. A most kezdődő evezős-versenyekben azonban már komolyabb sikerre számíthatnak. A Györy—Magossy dr. pártól és a nyolcastól világbajnokságot várnak. A 4x200-as uszóstaféta harmadik helye és az elért Európa-rekord komoly sikerként könyvelhető el. A magyar vízpolócsapat lassan, de biztosan halad az olimpiai bajnokság felé, bár a mutatott játék alapján sokan a németeket tartják favoritnak.

A nap részletes eredményei a következők:

Ausztria bejutott a labdarúgó-torna döntőjébe.

80.000 néző előtt került sor az osztrák—lengyel középdöntő mérkőzésre a Stadionban. Játékvezető az angol Barton volt. Maga a mérkőzés három klázzissal gyengébb volt, mint a magyar—lengyel. A lengyelekre rá se lehetett ismerni, olyan rosszul játszottak. Ugy látszik, nem bírják a sorozatos mérkőzéseket. Ausztria jóval gyengébb, mint Magyarország, mégis győzni tudott. Az első félidő gólját Kainberger 20 méteres csavart lövése szerezte. Szünet után Loudon 2:0-ra javít, majd a lengyelek God révén szépítenek. Mandl állítja be a vég-eredményt.

A német közönség zajos tetszéssel fogadta osztrák rokonainak sikerét. Már a mérkőzés alatt is hevesen szurkolt az osztrákok mellett s a leggyorsabb hűzásaikat is viharos tapsal jutalmazta.

Ausztria győzelme folytán bekerült a labdarúgó-torna döntőjébe, ahol Olaszország lesz az ellenfele. Favoritok az olaszok. Bár a papírmára nem sokat lehet adni. A három legesélyesebb csapat: Németország, Norvégia és Lengyelország — egymásután elvázelt.

Teljes olasz diadal a párbajtőr évvéni döntőjében.

A párbajtőr döntőjében, amint az várható volt, az olasz vívók jeleskedtek s egymás közt döntötték el az első három hely sorsát. A magyar Bay Bélát nagyon megviselte a vívóversenyek egyhetes igénybevétele s ahhoz a nagy sikerhez, ami döntőbejutását jelentette, továbbiakkal már nem tudott járulni. Kilencedik lett. Végeredmény:

A párbajtőr olimpiai bajnoka: Riccardi (Olaszország) 5 győz., 3 dönt. 13 p., 2. Ragnó (Olaszország) 6 gy. 12 u., (15 kapott tus). 3. Cornaggia-Medica (Olaszország) 6 gy., 12 p. (16 kapott tus). 4. Drakenberg (Svédország) 4 gy., 2 d. 10 p., 5. Debeur (Belgium) 4 gy., 1 d. 9 p., 6. Silveira (Portugália) 4 gy., 8 p., 7. Stasse (Belgium) 9 gy., 2 d. 8 p. (21 kapott tus). 8. Campbell-Gray (Anglia) 3 gy., 2 d. 8 p. (23 kapott tus). 9. Bay (Magyarország) 3 gy., 1 d. 7 p. 10. Zalocostas (Görögország) 1 gy., 1 d. 3 p.

Szabadtéren, tennispályán folyt le a verseny, egyszerre két plánszon. A versenyt nagy közönség nézte végig, bár igazában itt nem sok látványos akadt. Hiába, a német közönség minden iránt érdeklődik.

Baynak nincs mit szégyenkeznie. Vitathatatlanul ő volt a magyar tör- és párbajtőrvívók közül a legjobb a versenyeken. Technikai fel-

készültségéhez és versenyzőképességéhez nagy-szerű küzdőképesség járul. Intelligens vívása még sok sikert fog neki hozni.

Az evezősversenyek olimpiai kis-tükre.

Az olimpiai játékok történetében az evezés mindenkor előkelő szerepet töltött be. Nemcsak a sportág ősi volta miatt, hanem azért is, mert az evezősök nagy „erőmérő dzsembori”-ja mindenkor kizárólag az olimpia volt.

Magyarország eddigi rajtjait nem kísérelte siker, mert a londoni olimpián 8-as, a stock-halmi párlapátos 1-es és 8-as, a párisi és az amsterdami játékokon pedig kormányos 4-es végzett helyezetlenül.

Azóta azonban sok víz folyt le a Dunán. Evezőseik ma Európa rangelsői s reményük van arra, hogy ezen az olimpián kitűnő 2-esük és 8-asuk diadalmaskodni fog.

Az evezős olimpia az 1900-as párisi játékokon vette kezdetét. Az eddigi megtartott 49 bajnokság a holdog győztesek között a következőképpen oszlott meg. USA 15, Anglia 11, Olaszország 6, Németország 4, Svájc 4, Franciaország 3, Hollandia, Ausztrália 2—2, Görögország és Dánia 1—1.

9:12.3 a magyarok által felállított új Európa-rekord.

Félnegykor kezdődött a 4x200-as gyors-úszó staféta döntője.

A rajt után azonnal Yusa áll az élre. Japán és USA már annyira vezettek az első váltás után, hogy nem lehet őket behozni. A harmadik magyar: Abay-Nemes egyéni rekordot 2:18.9-et úszik. Abay-Nemes kitűnő úszása bebiztosította a harmadik helyet. Németország negyedik helyen fektet, de Taria, a francia staféta utolsó tagja 2:15.5-öt úszott és a célban karcapással előzött.

A 4x200 méteres gyorsúszó-staféta eredménye így a következő:

Olimpiai bajnok: Japán (Yusa 2:13.4, Sugura 2:11.9, Taguchi 2:13, Arai 2:13.2) 8:51.5, olimpiai és világrekord. (Régi olimpiai rekord 8:58.4, Japán 1932 Los Angeles, világrekord 8:52.2, Japán 1935 Tokio.)

2. USA (Flanagan 2:15.4, Macionis 2:15.6, Wolf 2:16, Medica 2:15.6) 9:03.

3. Magyarország (Gróf 2:18.2, Lengyel 2:19.4, Abay 2:18.9, Csik 2:15.8) 9:12.3! Európa-rekord (régi Magyarország 9:20.8, 1936).

4. Franciaország (Nakache, Tally, Cavale-ro, Taria) 9:18.2 francia rekord.

5. Németország (Plath 2:19.7, Heimlich 2:20.7, Heibel 2:19.3, Fischer 2:19.9) 9:19 mp. német rekord.

6. Anglia (Franch Williams, Gabrielson, Wainwright, Leivers) 9:12.5.

7. Kanada (Pirie, Bourne, Hamerton, Hooper) 9:27.5.

8. Svédország (Borg, Werner, Peterson, Holden) 9:37.5.

Óriási ünneplés az eredményhirdetésnél. Mikor a magyar staféta 4x200-as eredményét Európarekordként kihirdetik, a magyar kolónia, főleg Abay-Nemest ünnepli, aki egyéni rekordjával hozzájárult az új rekord megszületéséhez.

Magyarország és Németország vezet a vízpoló két csoportjában

Az uszóstadion délutáni műsorán az uszós számokon kívül a vízpoló középdöntő két mérkőzése is szerepelt (a délelőtti magyar-belga 3:0, a holland-angol 4:4 volt). Mindkét mérkőzésen nagy küzdelem alakult ki és nehezen győztek a németek és a franciák. Eredmények:

Németország—Ausztria 3:1 (2:0). Kemény, rendkívül durva mérkőzés volt. Schneider és Gunst a gólszerzők. Szünet után Schneider négy méteresből 3:0-ra javít. Kunt ugyancsak négy méteresből szepít.

Franciaország—Svédország 2:1 (1:0). Egyforma erő küzdelem Van de Castelee, Sandström és Joder a góldobók.

A vízpoló középdöntők állása jelenleg a következő:

I. csoport:				
1. Magyarország	2	2	—	13:1 4
2. Hollandia	2	—	2	5:5 2
3. Anglia	2	—	1 1	5:14 1
4. Belgium	2	—	1 1	4:4 1
II. csoport:				
1. Németország	2	2	—	11:2 4
2. Ausztria	2	1	—	3:4 2
3. Franciaország	2	1	—	3:9 2
4. Svédország	2	—	2	2:4 —

Három magyar és egy francia Európa stafétájában.

Az uszólímia utolsó napjának szenzációs eseménye lesz a világrészek 4x200-as gyorsuszóstafétája. Az európai uszóvezérek a keddi 4x200 után beszélgettek már a staféta összeállításáról. A jelenlegi helyzet szerint Európa 4x200 méteres stafétájában három magyar kap helyet: Csik, Abay-Nemes dr és Gróf, akik mellett a negyedik uszó a francia Taris lesz.

Hatalmas küzdelem után a japán Maehata lett a hölgy mellúszás világbajnoka.

A 200 m-es hölgy mellúszás döntőjére gyülekeznek. Hatalmas ünneplés tör ki akkor, amikor a 12 éves dán Sörensen nevét említik. Ez a kislány a stadion kedvence, aki gyermekkorra ellenére is beverekedte magát a döntőbe.

A 200 m-es hölgy mellúszás olimpiai bajnoka: Maehata (Japán) 3:03.6 mp. 2. Genenger

A Györy-Magossy dr pár a kormányos nélküli kettős esélyesei

Az olimpiai evezősversenyek első napján mindössze 40.000 néző zárandokolt ki Grünauba, hogy tanuja legyen a küzdelmeknek. (Csak előfutamok voltak, no meg Grünau messze van. Ezért voltak csak 40.000-en.) A versenyeket meglehetősen hullámos vízben, de „tolószéllel” eveztek le. A magyarok a várakozásnak megfelelően szerepeltek. A kitűnő Györy—Magossy dr pár győzött, a kormányos négyesük pedig harmadik lett és szerencsés sorsolása reményfutam esetén még a döntőbe is bekerülhet. A párlapátos egyesben Kozma csak a negyedik helyet tudta kiverekedni.

A kormányos nélküli kettős második előfutamában a belső pályán rajtolt a Györy—Magossy dr pár. Szokott tempós, egyenletes, 26-os sztrókjukkal eveztek, csak akkor húztak bele, amikor a veszélyes dán csapat megközelítette őket. 200 m-nél már két hossal vezetnek a dánok és urugójok előtt, akiket messze az USA követ. 400 m-nél a dánok feljönnek a magyar pár mellé de ezek behúznak és hamarosan elhagyják törekvő ellenfelüket. A szivós dánok 1000 m-nél ismét beérik Györyék, akik 1200-ig újabb erőfeszítés után félhosszal vezetnek. 1700-nál Györy rosszul szabadt, rákot fog s míg újból ritmusba tud jönni párjával, azalatt a dánok gyorsan elhúznak és fél hossz előnyre tesznek szert. Györyék hatalmas hajrába fognak és 30-as csapásokkal huzva pont a célban fél légszékrennyel megelőzik a dánokat. A közönség nagy óvációval fogadja a magyar pár győzelmét. Eredmény:

I. előfutam: 1. Lengyelország (Borzuhowski, Koblinski) 7:29.9, 2. Svájc 7:33.7, 3. Belgium 7:38.1, 4. Brazília 7:40, 5. Hollandia.

II. előfutam: 1. Magyarország (Györy—

(Németország) 3:04.2 mp., 3. Sörensen (Dánia) 3:07.8 mp., 4. Hölzner (Németország) és Waalberg (Hollandia) holtversenyben 3:09.5 mp., 6. Storey (Anglia) 3:09.7 mp., 7. Kastein (Hollandia) 3:12.8 mp.

A verseny befejezése után Sörensent ünneplik. A dán bajnok, aki előkelő helyezést szerez hazájának, bájos kislány. Pukkedlivel köszöni meg a bajnoki érmet, aztán odamegy a dán csapatához, ahol a fehérkeresztes piros dán zászlót lengtetik előtte.

Csik olimpiai győzelmének visszhangja a világsajtóban.

Minden idők egyik legnagyobb magyar olimpiai sikerének nagy visszhangja van a világsajtóban. A zalábiakban kivonatolva közöljük H. A. Hirth cikkét, amely a *Münchener Neueste Nachrichten*-ben jelent meg:

„Ferenc Csik megverte Japán uszógárdáját” — ez a cím. Alcímek: „Meglepő győzelem! — USA a vert mezőnyben!”

„Az egész világ hatalmas érdeklődés várt a nagy összecsapást Amerika és Japán gyorsuszoj között. Az összecsapás most eldőlt — a magyar Csik javára. A 22 éves budapesti diák tömött tribünök előtt megverte a japán „első motorcsónakot” és az amerikai világbajnokot. Még hozzá új olimpiai rekordidővel, 57.6 mp-cel (!) a szerk. Ebben a mezőnyben nagyon szép teljesítmény az ötödik hely is, amelyet a brémai Helmut Fischer ért el Frick és Lindgren előtt.

22.000 szemlélő szegződök a tükörsima vízfelületre. Minden ember visszatartja lélegzetét. Rajt!... mántha az életéért uszna mindenkinek... látjuk az öldöklő küzdelmet Fick és a három japán között... Csiket senki sem nézi... Husz méterrel a cél előtt Amerika verve van... Most már Japán—Magyarország küzdelemmé szűkölt a harc... Az uszoda felhördül... Már a japánok üldözik a magyart... de Csiknek még tartalék-ereje is van... Halálos biztonsággal usza ki élete nagy versenyt — győzt! Három japán, két amerikai a rajtnál — és egy kis európai diák nyerte el a „világ leggyorsabb uszója” címet... Üvöltő tetszés fogadja és köszönti a magyar fiút, akinek sikertült az, amit álmodunkban sem hihettünk el: tisztán és egyértelműen elszedte a sprinthegemóniát Amerikától és Japántól...”

Magossy dr) 7:19.2, Dánia 7:19.1, 3. Uruguay 7:31.2, 4. USA 7:42.1.

II. előfutam: 1. Németország 7 p. 12.6 mp., 2. Argentína, 3. Anglia, 4. Ausztria

Németország nyerte a tornászcsapat, Schwartzmann az egyéni összetett versenyt.

A Dietrich Eckart szabadszínpadon folytatták a tornászcsapatversenyeket, amelyet a késő éjjeli órákban fejeztek be.

Olimpiai tornászcsapat-bajnok: Németország 657.430 ponttal, 2. Svájc 651.802, 3. Finnország 638.468, 4. Csehszlovákia 625.763, 5. Olaszország, 6. Jugoszlávia, 7. Magyarország, 8. Franciaország, 9. Japán, 10. USA, 11. Ausztria, 12. Luxemburg, 13. Belgium, 14. Románia.

A tornászcsapatverseny befejezése után az egyéni versenyek állása a következő:

Lóugrás olimpiai bajnoka: Schwartzmann (német) 19.200, 2. Mack (svájci), 3. Wolz (német)

Műszabadgyakorlat olimpiai bajnoka: Miez (svájci) 18.666, 2. Walter (svájci), 3. Mack (svájci) és Frey (német) holtversenyben.

Lótenyés olimpiai bajnoka: Frey (német) 19.333, 2. Mack (svájci), 3. Bachmann (német).

Gyűrű olimpiai bajnoka: Hudek (csehszlovák) 19.433, 2. Stukely (jugoszláv), 3. Wolz (német).

Korlátol olimpiai bajnok: Frey (német) 19.067, 2. Reus (svájci), 3. Schwartzmann (n.)

Nyújtó olimpiai bajnok: Saarvale (finn) 19.433, 2. Frey (német), 3. Schwartzmann (n.)

Összetett egyéni versenyben olimpiai bajnok: Schwartzmann (német) 113, 2. Mack (svájci) 112.331, 3. Frey (német) 111.522

Az amerikai Degener nyerte a műugróversenyt.

A szabadonválasztott gyakorlatokat is az amerikaiak végezték a legjobban.

A műugrás olimpiai bajnoka: Degener (USA) 163.75 pont, 2. Wayne (USA) 159.556, 3. Green (USA) 146.29, 4. Shilbahara (Japán) 144.92, 5. Weiss (Németország) 141.24, 6. Esser (Németország) 137.99 pont.

Főispitelendő Plébániai Hivatal!

Ha templomot, iskolát vagy más egyházi épületet kell építeni, átalakítani, tatarozni, szívesen felajánlom szolgáltatásaimat. Megkeresésre saját költségemen költségvetésemet, amely minden más ajánlatnál méltányosabb lesz. Régi gyakorlatom, kiváló szakembereim, nagy üzleti összeköttetésem lehetővé tették, hogy mindenütt a legnagyobb meglepéssel dolgozhattam. Legyen szabad például megemlíteni, hogy a baia-sprjei gyönyörű templom renoválásánál dr. Czumbel Lajos plébános ur legmesszebbmő elismerését nyertem meg.

Kiváló tisztelettel:
BALINT DANIEL
Építő vállalkozó, Oradea, Str. Academiei No. 2.
Telefon: 43

Apechidetések

Lakás

2 szobás udvari lakás mellékhelyiséggel november 1-re kiadó. — Ugyanott takaréktűzhely eladó. Oradea, Parcul Alba-Iulia 6.

Keres

pontos fizető urinó 2 szobás udvari lakást mellékhelyiségekkel november vagy októberre Bratianu, Ciogorariu, Reg. Carol, Berthelot, Parc. Traian utcák és ezek környékén. Ertekezni lehet bármikor. Oradea, Str. Ciogorariu 15. földszint balra.

Száraz,

nagy pinchehelyiséget bérbeadunk. Oradea, Strada Duca No. 9.

Kiadó

egy utcai szoba kis szobával, konyhával és hozzátartozó mellékhelyiségekkel együtt szeptember 1-16. Oradea, Strada Vilson 25. szám.

Kiadó

2 szobás kisebb lakás, mellékhelyiséggel. Oradea, Str. I. Clujdas 38.

Kiadó

3 szobás modern balkonos szép utcai lakás november 1-re. Oradea, Strada Tache Jonescu No. 15.

Különféle

București

szépművészeti folyóirat bevezetésére kerestetik komoly, tehetséges, megbízható, kereskedelmi szellemmel rendelkező, románul tudó fiatal férfi vagy hölgy. Személyes jelentkezés: Oradea, Str. Nicolae Zsiga No. 9.

Mindenes

főzőnő keres augusztus 15-re dr. Bozodiné, Oradea, Str. Pavel No. 17.

Adás-vétel

Eladó

cséplőgarnitúra, Magyar Gazdasági, 4 lóerős, golyósdobbal üzemből megtekinthető. Oradea, Str. dr. Iuliu Maniu No. 5. Hídeq.

Szilváskádak

tölgyfából olcsón eladó. Oradea, Strada Nicolae Zsiga 52.

Jókarben

levő női Singer varrógép olcsón eladó. Str. Tache Jonescu 17, el. 25 ajtó Oradea

MAGAS

árért veszek aranyat, ezüstöt, brilliántot, bármilyen mennyiségben. HERBST ékszerész, Oradea, Regele Ferdinand No. 3.

Jó karban levő

Central női varrógép megvételre keresek. Oradea, Str. Axenta Sever No. 4.

Eladó

2 db fehér kőlyök pincesi kutya Pálffy festőnél, Str. Sztaroveszky No. 11.

Eladó

zongora, rövid, modern sürgősen olcsón eladó. Oradea, Str. Cogalni. ceanu 4. Huszti szállító.

Országos

méretű kaptarok és egy méh család olcsón eladó. Oradea, Strada Cloșca No. 1-a szám.

Alkalmazás

Megbízható,

ügyes gépirónót felvesz az Építőiparosok Szövetsége, Oradea, Str. Gen. Moșoiu 4.

Oklatás

Még nem késő! Felelősséggel előkészítetek gimnáziumi felvételre, pótvizsgára. Círu a kiadóban.